

ผลของการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

ชนาธิป สุนทรภักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชนาธิป สุนทรภักดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระประณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระประณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ สละเวลาอันมีค่า ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษามาจนถึงทุกวันนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาจิตวิทยา การปรึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจ คอยดูแล เสียสละเวลามาช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงาน โรงเรียนพนัสพิทยาคารทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบพระคุณบุคคลอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยมิได้เอ่ยนาม เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่บิดาแม่ บุพการี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จตราบเท่าจนถึงทุกวันนี้

ชนาธิป สุนทรภักดิ์

53921453: สาขาวิชา: จิตวิทยาการปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา)

คำสำคัญ: เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว/ พฤติกรรมก้าวร้าว/ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/

ดนตรีบำบัด/ การปรึกษากลุ่ม

ชนาธิป สุนทรภักดิ์: ผลของการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน (THE EFFECTS OF GROUP COUNSELING AND MUSIC THERAPY ON ATTITUDE AND AGGRESSIVE BEHAVIORS OF STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วรากร ทรัพย์วิระปกรณ, วท.ด., อนงค์ วิเศษสุวรรณ, Ed.D. 114 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวมีคะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 24 คน และสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีสุ่มเข้ากลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว และโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด การเก็บข้อมูล ดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

53921453: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: ATTITUDES TOWARDS AGGRESSIVE BEHAVIOR/ AGGRESSIVE BEHAVIORS/ MALE STUDENTS/ MUSIC THERAPY/ GROUP COUNSELING

GROUP COUNSELING AND MUSIC THERAPY ON ATTITUDE AND AGGRESSIVE BEHAVIORS OF STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: WARAKORN SUPWIRAPAKORN, Ph.D., ANONG WISESSUWAN, Ed.D. 114 P. 2016.

This study aimed to examine the effects of group counseling and music therapy on attitude and aggressive behaviors of students. The samples of this study were 24 Mathayomsuksa 3 male students at Phanatpittayakarn School, Phanatnikhom District, Chonburi. They were selected from male students who scored above 75 percentiles on the attitude toward aggressive behaviors scales and the aggressive behaviors scales. The sample was randomly assigned into experimental group and controlled group: 12 students in the experimental group and 12 in controlled group. The research instruments used in this study were the attitude towards the aggressive behaviors scale and the aggressive behaviors scale group counseling and music therapy. The data collection procedure was divided into three phases: the pre-experiment, the post-experiment, and the follow-up. The data were analyzed by repeated-measure analysis of variance: one between-subjects and one within-subjects, one-way ANOVA and Newman-Keuls Test.

The results revealed that the male Mathayomsuksa 3 students, who participated in group counseling and music therapy had lower score on attitude toward aggressive behaviors scales compared to the control group in the post-experiment and the follow-up phase. The statistically difference in both phases were at the .05 level.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เจตคติ.....	7
พฤติกรรมก้าวร้าว.....	10
การปรึกษากลุ่ม.....	14
ดนตรีบำบัด.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การดำเนินการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผลการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	104
ภาคผนวก ค.....	108
ภาคผนวก ง.....	112
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป.....	35
2	โครงสร้างองค์ประกอบของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว.....	37
3	โครงสร้างองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว.....	38
4	แบบแผนการทดลอง.....	40
5	ค่าคะแนนเจตคติ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม.....	44
6	ค่าคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม.....	45
7	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติ ของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม.....	47
8	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม.....	49
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง.....	51
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	53
11	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ.....	55
12	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ.....	55
13	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว.....	56
15 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว.....	57
16 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว.....	57
17 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับ การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ.....	58
18 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์.....	59
19 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ของคะแนนเฉลี่ย เจตคติ.....	59
20 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับ การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว.....	60
21 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ ติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์.....	61
22 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ของคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมก้าวร้าว.....	61
23 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว.....	105
24 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว.....	107
25 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว.....	109
26 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว.....	111

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	4
2	48
3	50
4	52
5	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เด็ก ๆ ต้องฝึกหัดอบรมทั้งกายทั้งใจให้เข้มแข็งเป็นระเบียบ และสุจริต เพื่อประโยชน์ของตนในภายหน้า เพราะคนที่ไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถควบคุมกายใจให้อยู่ระเบียบและความดี ยากนักที่จะได้ประสบความสำเร็จและความเจริญอย่างแท้จริงในชีวิต” พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2526 (อุดมพร อมรธรรม, 2549, หน้า 67) ผู้อยู่ในวัยศึกษาหาความรู้ ไม่ว่าจะเป็เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลสำคัญในระบบทางการศึกษาทั้งสิ้น จำเป็นต้องตระหนักในคุณค่าของตนเอง ทำตัวเป็นเด็กดี เยาวชนดี นักเรียนดี นักศึกษาดี มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม มีนิสัยใฝ่สร้างสรรค์ อุดมพร อมรธรรม (2549, หน้า 61) กล่าวว่า ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับเป็นสาเหตุสำคัญต่อการปรับตัวของเด็ก เด็กที่ไม่สามารถปรับตัวได้ จะเกิดความคับข้องใจ และแสดงพฤติกรรมซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมออกมา เช่น การทะเลาะวิวาท ขว้างปาสิ่งของ ทำร้ายร่างกายเพื่อน พัชรา พุ่มพชาติ (2535, หน้า 51) ได้กล่าวว่าเป็นที่น่าสังเกตในระยะ 2-3 ปี ที่ผ่านมามีข่าวความก้าวร้าวรุนแรงเกิดขึ้นในสังคมไทยและสังคมทั่วโลก จะเห็นได้จากการตบตีกันของนักเรียนหญิง การยกพวกตีกันของนักเรียนอาชีวะ การใช้อาวุธปืนยิงเพื่อนนักศึกษาแล้วฆ่าตัวตายของนักศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ละเหตุการณ์นำมาซึ่งความสูญเสีย ทั้งการบาดเจ็บ การเสียชีวิต ส่งผลกระทบทางจิตใจของผู้ที่ต้องเผชิญเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถประมาณค่าความเสียหายได้ รัตโนทัย พลับรู้งการ (2551, หน้า 286) ได้กล่าวถึงข้อมูลจากงานวิจัยระบุว่า เด็กและเยาวชน จำนวน 2,897 คน เคยพบเห็นการกระทำความรุนแรงภายในชุมชนภายในระยะเวลา 3 เดือน ที่ผ่านมา โดยเด็กและเยาวชนเห็นเด็กและเยาวชนตี ต่อย ตบตัวต่อตัว ในโรงเรียน รอบ ๆ โรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาเห็นเด็กและเยาวชนตี ต่อย ตบระหว่างบุคคล (ตัวต่อตัว) ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 50.1 จากข้อมูลงานวิจัยที่กล่าวมานั้น จะพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นนั้น พบเห็นได้บ่อยครั้ง การที่เด็กและเยาวชนพบเห็นความก้าวร้าวอยู่บ่อยครั้ง จะทำให้เกิดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา เพราะเจตคติเป็นอารมณ์ความโน้มเอียงกับสิ่งที่พบเห็น แล้วพร้อมที่จะแสดงการกระทำนั้นออกมา ซึ่งถ้าพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้นมาแล้วนั้น ย่อมจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ตามที่พิรวงศ์อุปราช (2555, หน้า 2) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมนำมาซึ่งความเดือดร้อนวุ่นวาย

ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ถ้าพฤติกรรมก้าวร้าวนี้เกิดขึ้นในโรงเรียนก็จะเป็นการรบกวนการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินการสอนของคุณเป็นไปได้โดยไม่ราบรื่น เพราะผู้ที่แสดงความก้าวร้าวมักจะให้ความสนใจน้อยมากหรือไม่ให้ความสนใจเลยต่อความรู้สึกและสิทธิของบุคคลที่เป็นเป้าหมายของความก้าวร้าว สม โภชน์ เอี่ยมสุภายิต (2536, หน้า 149) กล่าวว่าเด็กก้าวร้าวจะมีพฤติกรรมแสดงออกที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนด้วยการก่อเรื่องต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาท มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน รังแกเพื่อน ชอบการทุบตี เตะต่อย ทำร้าย ทำลายสิ่งของทั้งของตัวเองและส่วนรวม พุดจาไม่สุภาพ ไม่เกรงกลัวผู้ใหญ่ อวดดี ไม่เชื่อฟัง นิสัยหยาบคาย ขณะเรียนหนังสือชอบก่อวุ่นในชั้นเรียน ผกา สัตยธรรม (2540, หน้า 52) ซึ่งสอดคล้องกับ ม.ร.ว. สมพร สุทัศน์ีย์ (2544, หน้า 62) กล่าวว่า เด็กก้าวร้าวหรือเกร มักเป็นเด็กที่ชอบรังแกผู้อื่นให้ได้รับความเจ็บปวดและเดือดร้อน ชอบทำลายความสงบของห้องเรียน มักมีนิสัยหยาบคาย พบว่า ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ที่ถูกส่งต่อมาเพื่อการบำบัดรักษาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมจะเป็นปัญหาความก้าวร้าว และในเด็กที่ก้าวร้าวก็มักมีปัญหาอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาการคบเพื่อน ปัญหาสัมพันธภาพในครอบครัว รัตโนทัย พลับรูการ (2551, หน้า 287) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวถ้ามีการแสดงออกในลักษณะที่รุนแรงบ่อยครั้งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมโดยส่วนรวม เด็กไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองหรือจัดการกับปัญหาอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพฤติกรรมก้าวร้าวในสถานศึกษา ซึ่งชนิสรา ไกรสิทธิ์ (2551, หน้า 15-16) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงออกมาในรูปแบบของทางกายและทางวาจา เช่น การทุบตี เตะต่อย คำว่า พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นนั้น จะต้องได้รับการแก้ไขให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลง ซึ่งการที่จะสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวให้ลดลงได้นั้น สามารถกระทำได้ดังนี้

บุษกร บิณฑสันต์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า คนตรีเป็นเครื่องมือในการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ช่วยให้เกิดการผ่อนคลาย เด็กที่มีอารมณ์ก้าวร้าวรุนแรงหรือเด็กที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ พบว่า การเล่นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับลักษณะอารมณ์ของเด็กกลุ่มนี้ ได้แก่ เครื่องดนตรีที่สามารถทำเสียงดัง และรับการแสดงออกทางอารมณ์รุนแรงได้ เช่น กลอง จะช่วยทำให้เด็กได้ปลดปล่อยพลังงาน ความรู้สึกกดดันต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา และทำให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายขึ้น นอกจากนี้ การที่เด็กได้มีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์อย่างอิสระและเหมาะสมจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกถึงความเข้าใจและการถูกยอมรับ ซึ่งจะช่วยลดการต่อต้านจากเด็กได้ เจิดนภา หัตถกิจโกศล (2542, หน้า 13) กล่าวว่า มีการยอมรับโดยทั่วไปว่าเสียงดนตรีเป็นภาษาสากล สามารถช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันและกัน ทำให้มีการนำดนตรีเข้ามาใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายทั้งในวงการกีฬา การแพทย์ การพาณิชย์ รวมทั้งการศึกษา

ในด้านการศึกษานักการศึกษาต่างยอมรับในคุณค่าของดนตรีว่าจะช่วยพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา พัชรา พุ่มพชาติ (2535, หน้า 51) กล่าวว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสุขให้ชีวิต ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ เสียงดนตรีที่เด็กชอบจะทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เกิดความเพลิดเพลิน มีทัศนคติ และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ธีรวรรณ ธีระพงษ์ (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของดนตรีบำบัดการลดความซึมเศร้าของเด็กพิการ พบว่า เมื่อทำการศึกษาคณะเด็กพิการทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อได้รับการบำบัดด้วยดนตรี แต่เด็กพิการมีทัศนคติในแง่บวกกับกิจกรรมดนตรี ซึ่งทิพย์สุดา ลิทธิสาร (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของดนตรีบำบัดต่อการลดภาวะซึมเศร้าในเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรม พบว่า หลังทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับความซึมเศร้าน้อยลงเมื่อเทียบกับก่อนทดลอง และมีความซึมเศร้าน้อยกว่ากลุ่มควบคุม จะเห็นได้ว่า ดนตรีบำบัดสามารถช่วยฟื้นฟูรักษา และพัฒนาด้านอารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้มีสภาพที่ดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาผลของการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่งเสริมให้เด็กเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

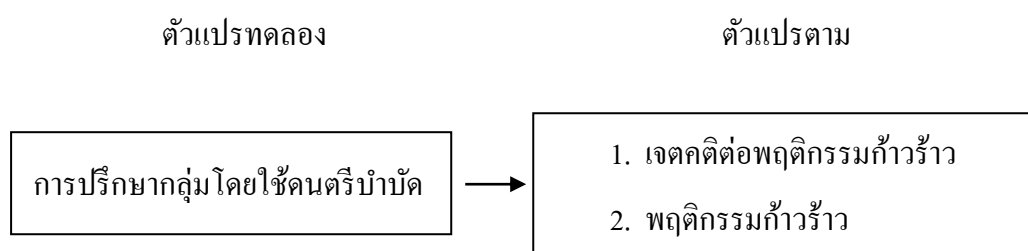
สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะหลังการทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม
2. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุม
3. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
4. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแนวทางสำหรับนักดนตรีบำบัด ครู และนักเรียนที่ใช้ดนตรีบำบัดในการช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าว ให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลง และเพื่อให้ทราบถึงผลของดนตรีบำบัดสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนวัยรุ่นได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสสนิม จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 236 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสสนิม จังหวัดชลบุรี ที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวมีคะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป ตามลำดับ และสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน กลุ่มควบคุม 12 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรทดลอง ได้แก่

2.1.1 การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

2.2.2 พฤติกรรมก้าวร้าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยนี้ วัดความก้าวร้าวของนักเรียน โดยใช้การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และการวัดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยมีนิยามดังนี้

1. เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง ความรู้สึก โน้มเอียงซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ เป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว เกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา เป็นแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งวัดได้จากองค์ประกอบ 3 ด้าน ตามแนวคิดของลิวิน สายยศ (2543) ดังนี้

เจตคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 ด้านสติปัญญา (Cognitive component) หมายถึง ความรู้ ความคิด และความเชื่อ ของนักเรียนที่มีแนวโน้มต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

1.2 ด้านความรู้สึก (Affective component) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ ของนักเรียนที่มีแนวโน้มต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

1.3 ด้านพฤติกรรม (Behavioral component) หมายถึง การจะกระทำหรือจะแสดง พฤติกรรมที่มีแนวโน้มต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

2. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำที่รุนแรงไปจากปกติ โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะระบายความคับข้องใจ ความเครียด ความโกรธ ความกลัว เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด เสียหาย หรือมุ่งทำร้ายผู้อื่น ทั้งที่เจตนาและไม่เจตนาโดยตรง ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาเท่านั้น คือ

2.1 พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะ ทางกาย เช่น กำลึงกายต่อสู้ ทะเลาะวิวาท ผลัก ตี รังแก แสดงกิริยาล้อเลียน ประชดประชัน กระแทกกระทึก ขว้างปา ทำลายสิ่งของ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การกระทำที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะ คำ ที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด เสียหาย เช่น พูดคำว่า พูดดูถูกเหยียดหยาม พูดต่อว่า พูดข่มขู่ พูดคุกคาม พูดนินทา พูดขัดจังหวะ พูดเยาะเย้ย พูดถากถาง พูดขูแหยง พูดคำหยาบ พูดเสียดสี พูดตวาด พูดตะคอก พูดตำหนิติเตียน พูดล้อเลียน พูดสบประมาท พูดทะเลาะวิวาท เป็นต้น

3. การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด หมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้การศึกษา ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยให้การศึกษา จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง เพื่อช่วยให้นักเรียนขจัดพฤติกรรมที่ปรับตัวไม่เหมาะสม และเรียนรู้รูปแบบพฤติกรรมใหม่ ในสถานะที่เป็นจริง โดยมีเป้าหมายการปรับตัวที่ตรงประเด็น เพื่อปรับเปลี่ยน พัฒนา ดำเนินการ ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ผ่านทางกิจกรรมทางดนตรีอย่างมีรูปแบบ โครงสร้างที่ชัดเจน มีหลักเกณฑ์

และระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดจะใช้การฟังเสียงดนตรี และเครื่องดนตรีในการบำบัด การเลือกใช้เครื่องดนตรีประเภทใด พิจารณาจากความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นสำคัญ เพราะยอมส่งผลดีต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และตอบสนองความต้องการในการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดได้เป็นอย่างดี

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ผลของการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เจตคติ
2. พฤติกรรมก้าวร้าว
3. การปรึกษากลุ่ม
4. คนตรีบำบัด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เจตคติ

ความหมายของเจตคติ

อังคณา สายยศ (2540, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติว่า แต่เดิมนั้น เจตคติใช้คำว่า ทศนคติ แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า เจตคติ ซึ่ง เจตคติ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก โดยเกิดจากการรับรู้สิ่งต่าง ๆ โดยจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะของการประเมิน

ล้วน สายยศ (2543, หน้า 54) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกเชื่อ ศรัทธา เกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม แต่ยังไม่แสดงพฤติกรรมออกมา เพราะเจตคติเป็นความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจ

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544, หน้า 69) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกเป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความคิดเห็นเป็นองค์ประกอบทางด้านปัญญา หรือท่าทีของบุคคลเป็นองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, หน้า 244-245) ได้กล่าวถึงความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากได้ประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ความรู้สึกทางบวก เป็นการแสดงในลักษณะทางบวก เช่น ฟังพอใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุน

2. ความรู้สึกทางลบ เป็นการแสดงในลักษณะทางลบ เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ไม่สนับสนุน

3. ความรู้สึกที่เป็นกลาง เป็นการแสดงในลักษณะไม่มีความรู้สึกใด ซึ่งความรู้สึกที่เป็นกลางนั้น จะแสดงความรู้สึกออกมาในรูปของพฤติกรรมภายนอกที่สังเกตได้ เช่น มีการกล่าวคำพูด การแสดงท่าทางหน้าตา และพฤติกรรมภายในที่สังเกตไม่ได้ เช่น ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ก็ไม่แสดงออก

จากความหมายของเจตคติในข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด และท่าทีของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งการที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางบวกหรือทางลบนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อเป้าต่อเจตคตินั้น ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เป็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าว แสดงว่าบุคคลนั้นมีประสบการณ์ต่อเป้าเจตคติในทางลบ แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะของความรู้สึก ความคิด และท่าทีที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ และไม่สนับสนุน

องค์ประกอบของเจตคติ

ลัวัน สายยศ (2543) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่า เจตคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านสติปัญญา (Cognitive component) หมายถึง ความรู้ ความคิด และความเชื่อที่มีต่อเป้าเจตคติ
2. ด้านความรู้สึก (Affective component) หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีต่อเป้าเจตคติ จากการที่ได้สัมผัสรับรู้เป้าเจตคติ แสดงความรู้สึกโดยประเมินว่าดีหรือไม่ดี
3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral component) หมายถึง การจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรมที่มีแนวโน้มต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

จากองค์ประกอบของเจตคติ สรุปได้ว่า เจตคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) ด้านสติปัญญา เป็นความรู้ ความคิด และความเชื่อ 2) ด้านความรู้สึก เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ และ 3) ด้านพฤติกรรม เป็นการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม ถ้าบุคคลมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ หรือมีความรู้สึกที่ดีต่อเป้าเจตคติ ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่พึงประสงค์ แต่ถ้าบุคคลมีความรู้ ความคิด ความเชื่อ หรือความรู้สึกที่ไม่ดีต่อเป้าเจตคติ ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ออกมา

เครื่องมือการวัดเจตคติ

เครื่องมือการวัดเจตคติมีอยู่ 5 ชนิดด้วยกัน คือ

1. การสัมภาษณ์ (Interview) คือ การวัดเจตคติโดยการสัมภาษณ์ คำถามในการสัมภาษณ์ จะต้องกระตุ้นความรู้สึกต่อเป้าหมายเจตคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ จะต้องเน้นความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติให้ตรงเป้าหมาย ข้อคำถามควรถามคลุมทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งข้อคำถามขึ้นอยู่กับลักษณะผู้ถูกสัมภาษณ์ และเวลาที่จะสัมภาษณ์

2. การสังเกต (Observation) คือ การวัดเจตคติโดยการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างมีจุดมุ่งหมาย ในการสังเกตเจตคติของบุคคลนั้น ต้องใช้เวลาเพื่อหาความแน่นอนของพฤติกรรมที่สังเกต ต้องเตรียมการเขียนข้อรายการของพฤติกรรม ถ้าพฤติกรรมนั้นปรากฏให้เห็นทันที

3. การรายงานตนเอง (Self-report) คือ การวัดเจตคติโดยการให้บุคคลแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม และภาพ เพื่อให้บุคคลแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา

4. เทคนิคการจินตนาการ (Projective techniques) คือ การวัดเจตคติโดยการให้บุคคลเติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรม เติมเรื่องราวสั้น ๆ เล่านิทานจากภาพ บุคคลจะต้องจินตนาการออกมาตามประสบการณ์เดิมของตน

5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological measurement) คือ การวัดเจตคติโดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกาย โดยอาศัยเครื่องมือไฟฟ้า หรือเครื่องมืออื่น ๆ

จากเครื่องมือการวัดเจตคติ สรุปได้ว่า การใช้เครื่องมือการวัดเจตคตินั้น มีอยู่ 5 ชนิดด้วยกัน คือ 1) การสัมภาษณ์ เป็นการวัดเจตคติโดยการกระตุ้นความรู้สึกต่อเป้าหมายเจตคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อคำถามควรถามคลุมทั้งทางบวกและทางลบ 2) การสังเกต เป็นการวัดเจตคติโดยการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ถ้าพฤติกรรมที่สังเกตนั้นปรากฏให้เห็นทันที 3) การรายงานตนเอง เป็นการวัดเจตคติโดยการให้บุคคลแสดงความรู้สึกตามสิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม และภาพ 4) เทคนิคการจินตนาการ เป็นการวัดเจตคติโดยการเติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรม เติมเรื่องราวสั้น ๆ เล่านิทานจากภาพ และ 5) การวัดทางสรีระภาพ เป็นการวัดเจตคติโดยการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของร่างกายโดยต้องอาศัยเครื่องมือ

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวัดเจตคติโดยการให้เครื่องมือการรายงานตนเอง (Self-report) โดยให้บุคคลแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยครอบคลุมทั้งคำถามที่เป็นข้อความเชิงบวกและคำถามที่เป็นข้อความเชิงลบที่ใช้วัดเจตคติที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าว

ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

ลาร์เซน และบัส (Larsen & Buss, 2005) ได้กล่าวถึงความหมายของความก้าวร้าวว่า ความก้าวร้าว เป็นการจะกระทำต่อสิ่งที่มากระตุ้น โดยทันที โดยมีเจตคติทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

1. ความก้าวร้าวทางกาย (Physical aggression) หมายถึง การแสดงออกโดยการใช้อวัยวะทางกาย หรือใช้อวัยวะทางกายร่วมกับอาวุธ

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal aggression) หมายถึง การแสดงออกโดยการใช้อวัยวะคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การปฏิเสธ มักจะแสดงท่าทางประกอบด้วย เช่น การแสดงท่าทางรังเกียจ ส่วนคำพูดที่ใช้ในการปฏิเสธ เช่น การพูดให้ร้าย

2.2 การบังคับ เป็นการพูดเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ โดยทำให้ได้รับความเจ็บปวด ไม่พอใจ

วิทยากร เชียงกูล (2552, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวว่า การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นแบบสนองความต้องการของตนเองโดยฉับพลัน มีลักษณะทำให้เสียหาย หรือทำร้ายร่างกายและจิตใจของบุคคลอื่นตามความต้องการของตนเอง

จากความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นพฤติกรรมที่สนองต่อความต้องการของตนเองอย่างฉับพลัน โดยไม่คำนึงถึงบุคคลอื่น ทำให้บุคคลที่เป็นเป้าหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว นั้นเกิดความเสียหายต่อร่างกายและจิตใจ

องค์ประกอบพฤติกรรมก้าวร้าว

โกลด์ชไตน์ (Goldstein, 1994) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมก้าวร้าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. อุปนิสัยของบุคคลที่มีความก้าวร้าว หมายถึง อุปนิสัยที่บุคคลมีความก้าวร้าวอยู่แล้ว เช่น ลักษณะหุนหันพลันแล่น ขาดสติยั้งคิดที่จะควบคุมการกระทำของตน

2. สิ่งแวดล้อมของบุคคลที่มีความก้าวร้าว หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีแต่ความก้าวร้าวรุนแรง ตัวแบบที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวก็จะทำให้บุคคลเกิดความก้าวร้าวมากยิ่งขึ้น

จากองค์ประกอบพฤติกรรมก้าวร้าว สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวประกอบด้วย 2 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) อุปนิสัยของบุคคลที่มีความก้าวร้าว เป็นอุปนิสัยที่บุคคลมีความก้าวร้าวอยู่แล้ว 2) สิ่งแวดล้อมของบุคคลที่มีความก้าวร้าว สภาพแวดล้อม และตัวแบบที่มีความก้าวร้าว

ประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าว

วาสนา จันทรพินิจ (2551, หน้า 18) ได้กล่าวถึงประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง พฤติกรรมที่มีเจตนาหรือไม่มีเจตนาที่ทำให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย บาดเจ็บ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ทั้งต่อผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ เช่น ชกต่อย ตบ ตี เตะ ผลัก กระทบ ขัดขาให้ล้ม เลียนแบบท่าทางขี้อบพร่องของผู้อื่น ขว้างปาสิ่งของ ผลักโต๊ะ เป็นต้น

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การพูดที่มีเจตนาหรือไม่มีเจตนาที่ทำให้บุคคลอื่นได้รับความอับอายหรือไม่พอใจ ทั้งต่อผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ เช่น เยาะเย้ย ตวาด ตะคอก ประชดประชัน พูดจาข่มขู่ เหยียดหยาม เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นเกี่ยวกับประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าว สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายแสดงออกโดยการใช้อวัยวะทางกาย โดยมีเจตนาหรือไม่มีเจตนาทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวดเสียหายทางด้านร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ซึ่งเกิดความเสียหายทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ เช่น การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกายและจิตใจ การทำลายทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น และในส่วนของพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจานั้น เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้น เช่น ใช้อภัยคำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว

ภุมรินทร์ สามสี (2554, หน้า 10) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวสามารถแสดงออกได้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านคำพูด 2) ด้านการกระทำ โดยการก่อเรื่องต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงว่าบุคคลอื่นจะได้รับความเดือดร้อนหรือไม่

ชนิสรา ไกรสิทธิ์ (2551, หน้า 15-16) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การก้าวร้าวโดยตรง เป็นการก้าวร้าวที่แสดงออกโดยตรงต่อบุคคลที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจ ความเกลียดชัง ความเหยียดหยาม แสดงออกมาในรูปแบบทางกายและทางวาจา เช่น เตะ ต่ำว่า เป็นต้น

2. การก้าวร้าวทางอ้อม เป็นการก้าวร้าวที่แสดงออกโดยอ้อมต่อบุคคลที่เป็นสาเหตุให้เกิดความคับข้องใจ เพราะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้โดยตรง ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอาจเป็นการกระทำเพื่อระบายความคับข้องใจ ความเครียด ความโกรธ ความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ

หรืออาจจะทำไปเพื่อป้องกันตนเอง แต่ก็เป็นการกระทำที่ไม่ดีต่าง ๆ หรืออาจจะทำไปเพื่อป้องกันตนเอง แต่ก็เป็นการกระทำที่ทำให้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อน

กฤษยา ต้นติผลาชีวะ (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวจะแสดงออกและเห็นได้ชัดเจนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย อายุประมาณ 11 ปี ขึ้นไป จนถึง 18 ปี หลังจากนั้นก็จะถูกเก็บไว้ในสันดานส่วนลึก ซึ่งอาจควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นนั้น สามารถสังเกตได้จากการเริ่มก้าวร้าว จนถึงก้าวร้าวรุนแรง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

เริ่มก้าวร้าว มีพฤติกรรมขี้ระแวง มีปัญหาด้านวินัย ขัดคำสั่งบ่อย ๆ

ก้าวร้าว มีพฤติกรรมโต้เถียง หนีออกจากบ้าน แสดงพฤติกรรมรบกวนผู้อื่น ดื้อสุรา สูบบุหรี่ ขโมย ล้วงกระเป๋า

รุนแรง ข่มขืน ทำร้ายบุคคลอื่น ก่ออาชญากรรม

ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของบุคคล ซึ่งความก้าวร้าวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความก้าวร้าวทางตรง เป็นการทำร้ายบุคคลที่เป็นเป้าหมายโดยตรง เช่น โกรธใคร ก็ตรงรี่เข้าชกต่อยทุบตี หรือใช้วาจาตำหนิประจานให้เกิดความอับอาย เห็นจะจจะว่าใครถูกตำว่า
2. ความก้าวร้าวทางอ้อม เป็นความก้าวร้าวที่ไม่แสดงตัวบุคคล แต่จะเป็นการแสดงออกโดยการทำลายทรัพย์สินสิ่งของของตนเองและบุคคลอื่นที่เป็นเป้าหมาย เพื่อหวังทำลายความรู้สึกและจิตใจ ระบายความคับข้องใจของตนเอง
3. ความก้าวร้าวแฝง เป็นความก้าวร้าวที่ไม่แสดงออกทางตรงและทางอ้อม ซึ่งแฝงอยู่ภายใต้จิตสำนึกของตัวบุคคลตลอดเวลา จะแสดงออกมาเมื่อมีโอกาส โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ใกล้ตัวและอ่อนแอกว่า

จากลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การแสดงออกถึงความก้าวร้าวสามารถแสดงออกได้โดยการพูดและการกระทำที่ทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหายทั้งแก่จิตใจ ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ 1) ความก้าวร้าวทางตรง เป็นการทำร้ายบุคคลที่เป็นเป้าหมายโดยตรง 2) ความก้าวร้าวทางอ้อม เป็นความก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการทำลายทรัพย์สินสิ่งของของตนเองและบุคคลอื่น 3) ความก้าวร้าวแฝง เป็นความก้าวร้าวที่แฝงอยู่ภายใต้จิตสำนึกของตัวบุคคล จะแสดงออกมาเมื่อมีโอกาส โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ใกล้และอ่อนแอกว่า

การวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

บัซ และเพอร์รี่ (Buss & Perry, 1992 อ้างถึงใน ศิริโรรัตน์ ชัชมนมาศ, 2552, หน้า 22-23) กล่าวถึงการวัดความก้าวร้าวว่า การวัดความก้าวร้าว นั้น สามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การสังเกต พฤติกรรมแล้วบันทึก หรือให้ประเมินพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยใช้แบบวัด ความก้าวร้าว Buss-Durkey hostility inventory (BDHI) เป็นลักษณะแบบวัดแบบเลือกตอบถูก หรือผิด มีจำนวน 75 ข้อ โดยแบ่งความก้าวร้าวออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ความโกรธเคือง (Revetment) เป็นการวัดการแสดงออกด้านความอิจฉาริษยา และความเกลียดชัง โดยแสดงความรู้สึกโกรธอย่างรุนแรง หรือมีความคิดที่จะทำร้ายผู้อื่น
 2. การมีอารมณ์ฉุนเฉียวหรือหงุดหงิด (Irritability) เป็นการวัดความพร้อมที่จะแสดง สิ่งที่ทำให้ตนเองโกรธออกมา รวมทั้งการ โมโหง่าย หงุดหงิด ความขุ่นเคืองใจ รู้สึกเจ็บใจ และการแสดงความหยาบคายต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด
 3. ความเคลือบแคลงสงสัย (Suspicion) เป็นการวัดการแสดง ความมุ่งร้ายต่อผู้อื่น การแสดงความไม่ไว้วางใจผู้อื่นที่คิดว่าจะทำร้ายตนเอง
 4. การปฏิเสธ (Negativism) เป็นการวัดการแสดงการปฏิเสธที่จะยินยอมหรือให้ความร่วมมือ การแสดงการขัดขืนต่อข้อบังคับหรือข้อตกลงต่าง ๆ
 5. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal aggression) เป็นการวัดการแสดง ความก้าวร้าวทางวาจา ทั้งของวิธีการพูดและคำพูด เช่น การ โต้เถียง การตะโกน การข่มขู่ การวิพากษ์วิจารณ์ อย่างรุนแรง เป็นต้น
 6. การแสดงความก้าวร้าวทางอ้อม (Indirect aggression) เป็นการวัดการแสดง ความก้าวร้าวทางอ้อมโดยไม่ได้ตอบโต้โดยตรง เช่น การนินทาใส่ร้ายผู้อื่น การทำลายวัตถุหรือ สิ่งของของผู้อื่น เป็นต้น
 7. การใช้กำลังกาย (Assault) เป็นการวัดการแสดง ความรุนแรงทางร่างกายโดยตรง กับผู้อื่น รวมถึงการทำร้ายผู้อื่น การทำลายสิ่งของ และการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวจากการถูกทำร้าย
- ซึ่งต่อมา บัซ และเพอร์รี่ (Buss & Perry, 1992 อ้างถึงใน ศิริโรรัตน์ ชัชมนมาศ, 2552) ได้พัฒนาแบบวัดความมุ่งร้าย (Buss-Durkey hostility inventory: BDHI) ของบัซ และเดอร์คีย์ (Buss & Durkey, 1961 อ้างถึงใน สุพัตรา พันธูร, 2546) ได้ใช้ชื่อว่า แบบสอบถามความก้าวร้าว (The aggression questionnaire: AQ) จำนวน 29 ข้อ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ 1 ไม่ใช่ ลักษณะของนั้น และ 5 ใช่ลักษณะของนั้น โดยแบ่งความก้าวร้าวออกเป็น 4 ด้าน คือ
- 1) ความก้าวร้าวทางกาย (Physical aggression) จำนวน 9 ข้อ
 - 2) ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal

aggression) จำนวน 5 ข้อ 3) ความโกรธ (Anger) จำนวน 4 ข้อ และ 4) ความมุ่งร้าย (Hostility) จำนวน 8 ข้อ

การวัดพฤติกรรมก้าวร้าว สรุปได้ว่า การวัดพฤติกรรมก้าวร้าวสามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การสังเกตพฤติกรรมแล้วบันทึก หรือประเมินพฤติกรรมความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรม (Buss-Durkey hostility inventory: BDHI) เป็นแบบวัดลักษณะ แบบเลือกตอบถูกหรือผิด จำนวน 75 ข้อ โดยแบ่งความก้าวร้าวออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ความโกรธเคือง 2) การมีอารมณ์ฉุนเฉียวหรือหงุดหงิด 3) ความเคลือบแคลงสงสัย 4) การปฏิเสธ 5) ความก้าวร้าวทางวาจา 6) การแสดงความก้าวร้าวทางอ้อม และ 7) การใช้กำลังกาย

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว วัดพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย และวัดพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น ข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น ข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ เกณฑ์ในการให้คะแนน มีค่าตั้งแต่ 1 ไปจนถึง 5 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา

การปรึกษากลุ่ม

ความหมายของการปรึกษากลุ่ม

คอรี (Corey, 2008) ได้กล่าวถึงความหมายของการปรึกษากลุ่มว่า การให้การปรึกษากลุ่มเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้มาขอรับการปรึกษาหลาย ๆ คน เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความงอกงาม มีการพัฒนา มีการส่งเสริมและป้องกัน มีการตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งจะมุ่งเน้นให้สมาชิกค้นพบแหล่งที่มาของความเข้มแข็งภายใน ผู้นำกลุ่มใช้ความเข้าใจ การให้กำลังใจ เพื่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ทำให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ความเข้าใจอกเข้าใจ เกิดความไว้วางใจ การยอมรับ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดการรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

คมเพชร นัตรศุกกุล (2529) ได้กล่าวถึงความหมายของการปรึกษากลุ่มว่า การปรึกษากลุ่มแตกต่างจากการให้คำปรึกษารายบุคคล การให้การปรึกษากลุ่มนั้น สมาชิกทุกคนมีหน้าที่ช่วยแก้ไข ปัญหาในกลุ่ม

พนม ลีมอริย์ (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา ผู้มาขอรับคำปรึกษา มีจำนวนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมทางด้านการให้ความช่วยเหลือทางจิตวิทยาโดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจในตนเองและสิ่งแวดล้อม นำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขตนเอง

วัชร ทรัพย์มี (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของการปรึกษากลุ่มว่า การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ผู้มีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเอง ต้องการที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีผู้ให้คำปรึกษารวมอยู่ด้วย สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสร่วมแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น ได้ระบายความรู้สึก ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหา ใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหา และปรับปรุงตนเอง ได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น

ความหมายของการปรึกษากลุ่ม สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการให้คำปรึกษาตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง เกิดกำลังใจ เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหา ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่ม และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่ม ไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้

การปรึกษากลุ่มสำหรับวัยรุ่น

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2554, หน้า 5) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยบางครั้งจะรู้สึกว่า ต้องเผชิญชีวิตเพียงลำพัง บางครั้งรู้สึกว่าไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ บางครั้งเป็นช่วงเวลาในการตัดสินใจครั้งสำคัญในชีวิต การปรึกษากลุ่มจึงเหมาะสำหรับวัยรุ่น เพราะกลุ่มเป็นสถานที่ที่วัยรุ่นได้แสดงความรู้สึกที่สับสน สำรวจความสงสัยเกี่ยวกับตนเอง มีกลุ่มเพื่อนที่จะคอยพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องที่กังวล กลุ่มจะช่วยวัยรุ่นในด้านการสื่อสารกับเพื่อนวัยเดียวกัน ได้เรียนรู้ต้นแบบจากผู้นำกลุ่ม ได้ทดลองในบรรยากาศที่ปลอดภัย มีเพื่อนร่วมกลุ่มและผู้นำกลุ่มสนับสนุน ให้กำลังใจ เข้าใจให้ข้อคิดซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าใจตนเองและยอมรับตนเอง

การปรึกษากลุ่มสำหรับวัยรุ่น สรุปได้ว่า การปรึกษากลุ่มเหมาะสำหรับวัยรุ่น เพราะการปรึกษากลุ่มจะช่วยให้วัยรุ่นกล้าที่จะแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่าง ๆ ภายในกลุ่มกับเพื่อนวัยเดียวกัน นำไปสู่การยอมรับตนเองและผู้อื่น

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

ประทุม เป้นสุวรรณ (2545, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่อบอุ่น มีความรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงความรู้สึกที่คับข้องใจ อึดอัดใจ รับรู้ถึงความต้องการของตนเองและผู้อื่น ต่างคนต่างเกิดความรู้สึกสบายใจที่มีสมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงปัญหา เท่ากับความทุกข์ได้ถูกนำออกไปแล้วส่วนหนึ่ง
2. เพื่อให้เกิดการรับฟัง รับรู้ความรู้สึก ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกและความต้องการ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นำไปสู่การปรับวิสัยทัศน์ในตนเองให้กว้างไกล
3. เพื่อให้เกิดการสำรวจการค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน ทำให้รู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสามารถ และด้านสติปัญญา
4. เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงความต้องการ และปัญหาของสมาชิกในกลุ่มว่าสมาชิกในกลุ่มก็มีปัญหาคล้าย ๆ กัน ไม่ใช่เราคนเดียวเท่านั้นที่ประสบปัญหา และรับรู้ถึงข้อบกพร่องของตนเอง ทำให้กล้าเผชิญความจริง ความยุ่งยาก และความทุกข์ที่เกิดขึ้น
5. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการโต้แย้งกับกลุ่มสมาชิกอย่างจริงจัง ด้านความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทรและความห่วงใย นำไปสู่การระดมความคิดที่หลากหลายวิธี ในการค้นหาทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคนในกลุ่ม
6. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การฟังตนเองให้มากที่สุด และการฟังคนอื่นให้น้อยที่สุด จะนำไปสู่ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
7. เพื่อให้เกิดการรู้จักเลือกตัดสินใจ ใช้วิจารณญาณด้วยตนเอง จากข้อมูลการเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม เป็นข้อมูลในการเลือกประกอบการตัดสินใจ
8. เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนในการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมกับตนเอง บรรทัดฐาน ค่านิยมของสังคม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละยุคสมัยนั้น ๆ
9. เพื่อให้เกิดการส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอุปสรรคของสมาชิกกลุ่ม ในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับตนเอง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม สรุปได้ดังนี้ การให้คำปรึกษากลุ่มนั้น ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกกลุ่ม รู้สึกถึงความปลอดภัย ไว้วางใจ สมาชิกกลุ่มสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มด้วยกัน รับรู้ความบกพร่องของตนเอง กล้าที่จะเผชิญกับความจริง เกิดทักษะในการแก้ปัญหาอุปสรรค และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปช่วยในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

ทักษะการปรึกษากลุ่ม

คอรี่ (Corey, 2008) ได้กล่าวถึงทักษะการปรึกษากลุ่มว่า ทักษะการปรึกษากลุ่มที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้นำกลุ่มมีดังนี้

1. การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) เป็นการแสดงความใส่ใจคำพูด ความรู้สึก ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่ม เช่น การตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น การแสดงท่าทีอบอุ่นเป็นกันเอง ผ่อนคลาย เป็นต้น การฟังอย่างตั้งใจทำให้สามารถติดตามเรื่องไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา ความรู้สึก และอารมณ์ของสมาชิกกลุ่มได้อย่างชัดเจน ตลอดจนรับรู้ถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ โดยที่สมาชิกกลุ่มไม่ได้สื่อออกมา

2. การทวนซ้ำ (Restating) เป็นการพูดทวนซ้ำในคำพูดของสมาชิกกลุ่ม ไม่มีการเพิ่มเติมข้อความใหม่เข้าไป วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้ฟังและเกิดความเข้าใจความหมาย สื่อสารให้สมาชิกกลุ่มทราบว่า ผู้นำกลุ่มมีความเข้าใจในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มพูด

3. การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarifying) ทักษะที่ผู้นำกลุ่มดึงเอาปัญหาที่ซ่อนเร้นอยู่ ทั้งความคิด ความรู้สึก ความขัดแย้งต่าง ๆ ออกมาเปิดเผย ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกระจ่างชัด ในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มยังสับสน ทำให้สมาชิกกลุ่มสำรวจปัญหาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การสรุปความ (Summarizing) เป็นการรวบรวมความคิดและเนื้อหาในประเด็นสำคัญ ให้มีการเชื่อมโยง โดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้นำกลุ่มอาจจะเป็นผู้สรุปหรือสมาชิกกลุ่มแต่ละคนเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายในกลุ่ม การสรุปนำมาใช้เมื่อต้องการยุติการสนทนา หรือต้องการเปลี่ยนความคิด ความสนใจจากสมาชิกคนหนึ่งไปสู่สมาชิกอีกคนหนึ่ง

5. การถาม (Questioning) การถามที่เหมาะสมนั้น ควรเป็นคำถามปลายเปิดมากกว่า คำถามปลายปิด ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำถามมากเกินไป เพราะจะทำให้สมาชิกรู้สึกอึดอัดใจ โดยเฉพาะคำถามที่สมาชิกเกิดความรู้สึกว่าถูกคุกคาม อาจมีผลต่อบรรยากาศความปลอดภัยภายในกลุ่ม ซึ่งการถามเป็นการช่วยให้สมาชิกแลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นประโยชน์ เปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึก เพื่อให้สมาชิกเกิดความกระจ่าง นำไปสู่การสำรวจตนเอง

6. การตีความ (Interpreting) เป็นทักษะที่ใช้ในการอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรม โดยมีการตีความในเชิงวินิจฉัย การคาดคะเนถึงสาเหตุปัญหานั้น ๆ ทักษะการตีความ ควรใช้หลังจากที่ได้ทำความรู้จักกับสมาชิกเป็นอย่างดี ช่วยให้สมาชิกพิจารณาตนเองในแง่มุมแตกต่างไปจากเดิม สามารถพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ให้แก่ตนเอง เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงปฏิกิริยาต่อการตีความนั้น ๆ ด้วย

7. การเผชิญหน้า (Confronting) เป็นทักษะชี้ให้เห็นถึงการกระทำของสมาชิก อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา มีความจริงใจ ทักษะการเผชิญหน้าช่วยให้สมาชิกมองเห็นความขัดแย้ง ความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นกับตัวสมาชิก ระหว่างความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ทำให้สมาชิก

มีความรับผิดชอบต่อปัญหาของตนเอง ทักษะการเผชิญหน้าควรรู้ใช้เมื่อกลุ่มมีความไว้วางใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน

8. การสะท้อนความรู้สึก (Reflecting feelings) เป็นการสะท้อนความรู้สึกออกมาเป็น คำพูดที่ชัดเจน สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่ม มองเห็นตนเอง มองเห็นความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน การสะท้อนความรู้สึกเป็นการแสดงถึง ความเอาใจใส่ ความสนใจ ความรู้สึกของสมาชิกจากการฟัง และการสะท้อนออกมาเป็นคำพูด หรือท่าทีที่สมาชิกกลุ่มได้แสดงออกมา

9. การสนับสนุน (Supporting) ผู้นำกลุ่มให้การเสริมแรงแก่สมาชิกที่เข้ามามีส่วนร่วม ในกลุ่ม เช่น การเปิดเผยถึงอารมณ์ของตนเอง เรื่องราวส่วนตัว การแสดงความคิดเห็น ผู้นำกลุ่ม ต้องมีการตอบสนองด้วยการฟังอย่างตั้งใจ แสดงท่าทีเอาใจใส่ มีการประสานสายตา แสดงการยอมรับ มีความกระตือรือร้น ช่วยให้สมาชิกที่ไม่มั่นใจในตนเองแสดงความรู้สึกของตนเองออกมาได้

10. การเห็นอกเห็นใจ (Empathizing) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มต้องมีความใส่ใจ และให้ความนับถือกับสมาชิกกลุ่ม เพราะผู้นำกลุ่มไวต่อความรู้สึกในโลกของสมาชิก

11. การเอื้ออำนวย (Facilitating) เป็นทักษะที่ช่วยทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นภายในกลุ่ม สร้างบรรยากาศความปลอดภัย ไว้วางใจ เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม กล้าที่จะเปิดเผยตนเอง มีการทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ ช่วยให้สมาชิกผสมผสานสิ่งที่ได้เรียนรู้ ในกลุ่ม ลงมือไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

12. การริเริ่ม (Initiating) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มมีบทบาทชัดเจน กำหนดว่ากลุ่มจะดำเนิน ไปในทิศทางใด มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร ช่วยลดความวิตกกังวลของสมาชิกกลุ่มในการเข้ากลุ่ม ระยะเวลาแรก ๆ เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ค้นหาความต้องการของตนเอง สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วม ในการกำหนดทิศทางของกลุ่ม

13. การกำหนดเป้าหมาย (Setting goal) การกำหนดเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญ ในการให้คำปรึกษาในกลุ่มในระยะเริ่มต้นของกลุ่ม ตลอดการดำเนินกลุ่ม สมาชิกกลุ่มร่วมกัน ทำความชัดเจนในเป้าหมายเฉพาะ ซึ่งผู้นำกลุ่มไม่ได้เป็นผู้กำหนด ผู้นำกลุ่มให้กำลังใจสมาชิก ในการค้นหาเป้าหมาย เป้าหมายอาจมีการปรับเปลี่ยนถ้ามีความจำเป็น

14. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มแสดงความคิดเห็น อย่างตรงไปตรงมา เฉพาะเจาะจงในสิ่งที่ผู้นำกลุ่มสังเกตเห็น หรือมีความรู้สึกต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างไม่สามารถแสดงข้อมูลนั้นออกมา ผู้นำกลุ่มควรสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มมีการให้ข้อมูล ย้อนกลับซึ่งกันและกัน เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มสังเกตเห็น การให้ข้อมูล ย้อนกลับช่วยให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงความคิดที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง

15. การให้คำแนะนำ (Suggesting) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มให้คำแนะนำหรือเสนอแนะต่อสมาชิกกลุ่ม พัฒนาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาทำได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อเสนอแนะ การให้ข้อมูล การกำหนดงานให้ไปทำเป็นการบ้าน การให้คำแนะนำจากสมาชิกกลุ่มด้วยกัน วิธีการเหล่านี้ ช่วยให้สมาชิกพัฒนาตนเองได้อย่างรวดเร็ว แต่ก็อาจทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการพึ่งพามากขึ้น ผู้นำกลุ่มควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของการให้คำแนะนำ ผู้นำกลุ่มควรให้ข้อเสนอแนะโดยปราศจากอคติ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมา เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นด้วย

16. การปกป้อง (Protecting) ในขณะที่กลุ่มกำลังพัฒนา สมาชิกกลุ่มอาจมีการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยความรุนแรงเกินขอบเขต หรือมีการ โยนความคิดให้ผู้อื่น มีการทำร้ายจิตใจกับปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้ จะทำให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม ผู้นำกลุ่มต้องใช้ทักษะนี้มาสอดแทรกเพื่อป้องกันไม่ให้สมาชิกกลุ่มเกิดอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นด้านจิตใจและทางร่างกายจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของกลุ่ม การใช้ทักษะนี้ควรมีการระมัดระวัง ถ้าใช้มากเกินไปจะมีผลต่อการจำกัดการแสดงออกของสมาชิกกลุ่มได้ ทำให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกอึดอัด ส่งผลต่อบรรยากาศของกลุ่มได้

17. การเปิดเผยตนเอง (Disclosing oneself) ทักษะนี้ ผู้นำกลุ่มเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัวกับสมาชิกกลุ่ม แสดงถึงความจริงใจ เปิดเผย เป็นแบบอย่างให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเองด้วยความเต็มใจ แต่ผู้นำกลุ่มต้องเปิดเผยตนเองให้มีความเหมาะสม พิจารณาว่าสิ่งใดควรเปิดเผยเปิดเผยอย่างไร ระดับความลึกซึ้งมากน้อยแค่ไหน เพราะถ้าผู้นำกลุ่มมีการเปิดเผยตนเองมากและเร็วเกินไป สมาชิกกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ได้ประโยชน์จากกลุ่มมากกว่าจะให้ความช่วยเหลือ ถ้าผู้นำกลุ่มเปิดเผยน้อยเกินไปก็อาจเป็นการแสดงถึงความไม่จริงใจต่อกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกกลุ่มกับผู้นำกลุ่ม

18. การเป็นตัวแบบ (Modeling) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมภายในกลุ่ม เช่น การเอื้ออำนาจกลุ่ม การยอมรับสมาชิกกลุ่ม การให้ความสนใจสมาชิก การแสดงความเห็นอกเห็นใจด้วยความจริงใจ การฟังด้วยความตั้งใจ ทศนคติและค่านิยมของผู้นำกลุ่ม แสดงออกมาโดยการเปิดเผยตนเอง สมาชิกได้สังเกตทำที่ และเรียนรู้จากพฤติกรรมของผู้นำกลุ่ม ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานกลุ่ม

19. การเชื่อมโยง (Linking) เป็นทักษะที่ใช้ในการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในสมาชิกกลุ่ม เป็นการมองหาทิศทางที่เกิดขึ้นในกลุ่ม เชื่อมการทำงานของสมาชิกกับทิศทางเหล่านี้ ผู้นำกลุ่มต้องพัฒนาปฏิสัมพันธ์ให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่าที่ผู้นำจะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกเอง

20. การปิดกั้น (Blocking) ในบางครั้งที่ผู้นำกลุ่มต้องมีการหยุดพฤติกรรมบางอย่างภายในกลุ่ม การปิดกั้นเป็นทักษะที่ต้องการให้เกิดความรู้สึกไว การชี้แนะ สามารถหยุดการกระทำโดยปราศจากการต่อต้านของสมาชิกกลุ่ม จะใช้กับพฤติกรรมที่เฉพาะ ไม่ใช้กับสมาชิกทุกคน การหลีกเลี่ยงการตีตราในพฤติกรรมนั้นด้วย

21. การสิ้นสุด (Terminating) ทักษะนี้จะใช้ในการปิดกลุ่มในแต่ละครั้ง หรือยุติกลุ่มในครั้งสุดท้าย โดยการให้สมาชิกกลุ่มอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้ และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การเตรียมการเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาภายนอกกลุ่ม การประเมินและการติดตามหลังการยุติกลุ่ม การให้ข้อมูลแหล่งที่จะช่วยสมาชิกได้มากขึ้น และการให้คำแนะนำรายบุคคลในกรณีที่เป็น

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สรุปได้ว่า ผู้นำกลุ่มต้องมีทักษะการให้คำปรึกษาดังนี้
ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ การฟังอย่างตั้งใจเป็นการแสดงความใส่ใจทั้งคำพูดและความรู้สึกของผู้พูดที่แสดงออกมา ทั้งด้วยคำพูด ท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ

ทักษะการทวนซ้ำ การทวนซ้ำของผู้นำกลุ่มนั้น ต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้ฟังและเกิดความเข้าใจความหมาย การสื่อสารให้สมาชิกกลุ่มทราบว่าผู้นำกลุ่มมีความเข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูด

ทักษะการทำให้เกิดความกระฉับ กระชว ผู้นำกลุ่มต้องการให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกระฉับกระชวในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มยังสับสนอยู่

ทักษะการสรุปความ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการรวบรวมความคิดและเนื้อหาที่เป็นประเด็นที่สำคัญ

ทักษะการถาม ช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน
ทักษะการตีความ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้พิจารณาตนเองในแง่มุมแตกต่างไปจากเดิม และพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ให้แก่ตนเอง

ทักษะการสะท้อนความรู้สึก สมาชิกกลุ่มทราบถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง สะท้อนให้สมาชิกกลุ่มมองเห็นตัวเอง มองเห็นความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน

ทักษะการสนับสนุน ช่วยให้สมาชิกกลุ่มที่ไม่มั่นใจในตนเองสามารถแสดงความรู้สึกของตนเองออกมาได้

ทักษะการเห็นอกเห็นใจ ผู้นำกลุ่มต้องมีความใส่ใจและให้ความนับถือกับสมาชิกกลุ่ม
ทักษะการเอื้ออำนวย ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีการเปิดเผยตนเอง มีการทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มแสดงออกอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ช่วยให้สมาชิกเอาชนะปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ผสมผสานสิ่งที่ได้เรียนรู้ในกลุ่มลงมือปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ทักษะการริเริ่ม ช่วยลดความวิตกกังวลของสมาชิกกลุ่มในการเข้ากลุ่มในระยะแรก ๆ

ทักษะการกำหนดเป้าหมาย ผู้นำกลุ่มให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มในการค้นหาเป้าหมายอื่น ๆ ของสมาชิกกลุ่มเอง

ทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับ ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ทราบถึงความคิดที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง

ทักษะการให้คำแนะนำ สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหา

ทักษะการปกป้อง ถ้าผู้นำกลุ่มใช้มากเกินไป จะมีผลต่อการจำกัดการแสดงออกของสมาชิกกลุ่มได้ ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกอึดอัดใจ และมีผลต่อบรรยากาศกลุ่ม

ทักษะการเปิดเผยตนเอง ถ้าผู้นำกลุ่มเปิดเผยตนเองมาก ๆ และเร็วเกินไป สมาชิกกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ที่ได้ประโยชน์จากกลุ่มมากกว่าจะให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม แต่ถ้าเปิดเผยน้อยเกินไป เป็นการแสดงถึงความไม่จริงใจต่อกลุ่ม

ทักษะการเป็นตัวแบบ ผู้นำกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมภายในกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้สังเกตท่าทีและเรียนรู้จากพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้นำกลุ่มทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทักษะการเชื่อมโยง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในสมาชิกกลุ่ม มองหาทิศทางที่เกิดขึ้นในกลุ่ม

ทักษะการปิดกั้น หยุดพฤติกรรมบางอย่างภายในกลุ่ม ความสามารถในการหยุดการกระทำโดยปราศจากการต่อต้านของสมาชิกกลุ่ม ใช้กับพฤติกรรมที่เฉพาะ ไม่ใช้กับสมาชิกกลุ่มทุกคน

ทักษะการสิ้นสุด สมาชิกกลุ่มอธิบายในสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้ และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม

คอร์รี่ (Corey, 2004) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Pregroup issues) เป็นขั้นที่ต้องกำหนดว่า ในการจัดกลุ่มแต่ละกลุ่มนั้น ต้องการกลุ่มประเภทใด กลุ่มเพื่อพัฒนาตนเองหรือกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา กลุ่มมีจุดประสงค์อะไร สมาชิกได้รับประโยชน์อะไรจากกลุ่ม กระบวนการและขั้นตอนการคัดเลือกสมาชิกเป็นอย่างไร มีสมาชิกกี่คน พบกันเมื่อใด ความถี่ในการเข้ากลุ่ม กฎเกณฑ์ของกลุ่มมีอะไรบ้าง บทบาทของผู้นำคำปรึกษาและสมาชิกกลุ่มเป็นอย่างไร วิธีการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และการประเมินผลการติดตามผลเป็นสิ่งที่ต้องจัดเตรียมให้พร้อม

2. ขั้นปฐมนิเทศ (Initial stage) เป็นขั้นที่ต้องกำหนดเป้าหมายและการสำรวจ ในขั้นนี้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของกลุ่ม สร้างบรรยากาศของความคุ้นเคย และสำรวจความคาดหวังของกลุ่ม รู้จักกฎ กติกา และบทบาทของสมาชิก

3. ขั้นการเปลี่ยนแปลง (Transition) เป็นขั้นที่ต้องจัดการกับความต้านทาน สมาชิกต้องเตรียมพร้อม ตั้งใจที่จะศึกษาความหมายจากพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นระยะที่สมาชิก

มีความรู้สึกวิตกกังวล ประหมา มีการป้องกันตนเอง มีการต่อต้านในการเข้ากลุ่ม มีการตั้งคำถาม และความกังวลใจถึงผลดีและผลเสียของการเปิดเผยตนเอง รู้สึกกลัวต่อการถูกตัดสินจากสมาชิกอื่น ๆ

4. **ขั้นการทำงาน (Working stage)** เป็นขั้นความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ร่วมกันทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย มีความไว้วางใจกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กันอย่างเปิดเผย โดยเฉพาะเรื่องความรู้สึกของสมาชิกและผู้ให้คำปรึกษา มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา

5. **ขั้นสุดท้าย (Final stage)** เป็นขั้นรวบรวมความรู้สึกความคิดเข้าด้วยกัน สมาชิกกลุ่ม มีการประเมินผลของการเข้ากลุ่ม ตลอดจนการติดตามผล เป็นการยุติการให้คำปรึกษา มีการสรุปและรวบรวมสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้กับสิ่งแวดล้อมนอกกลุ่ม

6. **ขั้นประเมินผล (Postgroup issues)** หลังจากการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษา จะประเมินผลกิจกรรมนั้น ๆ เช่น การประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการให้คำปรึกษา การประเมินผลเป็นรายบุคคล การประเมินผลรวม การสัมภาษณ์ผู้ใกล้ชิดผู้รับคำปรึกษา การสังเกตพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา หรือการใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม สรุปได้ดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการ เป็นการกำหนดขั้นเตรียมการในการจัดกลุ่ม จุดประสงค์ของกลุ่ม ประโยชน์จากการที่สมาชิกกลุ่มจะได้รับ รวมไปถึงกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษากลุ่ม บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา และบทบาทของสมาชิกกลุ่ม รวมถึงการประเมินผลและติดตามผล

ขั้นปฐมนิเทศ เป็นขั้นกำหนดปัญหา สร้างบรรยากาศความคุ้นเคย สำรวจความคาดหวัง ฐกฏ กติกา บทบาทของสมาชิกกลุ่ม

ขั้นการเปลี่ยนแปลง เป็นขั้นที่สมาชิกกลุ่มต้องเตรียมพร้อมและตั้งใจที่จะศึกษาถึงความหมายต่าง ๆ จากพฤติกรรมที่แสดงออก

ขั้นการทำงาน เป็นขั้นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความไว้วางใจกัน มีการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์อย่างเปิดเผย

ขั้นสุดท้าย เป็นขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นการรวบรวมความรู้สึกนึกคิดเข้าด้วยกัน รวบรวมสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากกลุ่มและนำไปใช้

ขั้นประเมินผล ประเมินผลกิจกรรมหลังเสร็จสิ้นการให้คำปรึกษา

ข้อดีของการปรึกษากลุ่ม

คอร์รี่ (Corey, 2000) ได้กล่าวถึงข้อดีของการปรึกษากลุ่มสรุปได้ดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มค้นพบว่า คนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับสมาชิกกลุ่ม

2. การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่ม กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของสมาชิกกลุ่มเอง
 3. สมาชิกกลุ่มมีโอกาสที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 4. สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
 5. สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ที่จะให้และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
 6. สมาชิกมีโอกาสเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่น โดยการสังเกต
 7. ภายหลังการปรึกษากลุ่ม สมาชิกกลุ่มบางคนอาจจะต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
 8. บรรยากาศแห่งความเป็นกันเองในกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกันนำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
 9. การปรึกษากลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
 10. การที่นักจิตวิทยาได้พบกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลาใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น
- ข้อดีของการปรึกษากลุ่ม สรุปได้ว่า การให้การปรึกษากลุ่มช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน รู้ที่จะให้และรับตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม รู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่น และกล้าที่จะเปิดเผยปัญหาของตนเอง

ดนตรีบำบัด

ความหมายของดนตรีบำบัด

อัลวิน (Alvin, 1975, p. 4) กล่าวว่า ดนตรีบำบัด เป็นการควบคุมการใช้ดนตรีช่วยในการรักษาฟื้นฟูสภาพการศึกษา ฝึกฝนเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งทุกขั้วทรมานจากความผิดปกติทางกาย จิตใจ หรืออารมณ์

มุนโร และเมาท์ (Munro & Mount, 1978, p. 1029) ได้กล่าวถึงความหมายของดนตรีบำบัดว่า ดนตรีบำบัด เป็นการควบคุมการใช้ดนตรี องค์ประกอบของดนตรี และอิทธิพลของดนตรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการผสมผสานของกาย จิต และอารมณ์ ในระหว่างการรักษาอาการเจ็บป่วยหรือความพิการของบุคคล

ซีวาร์ด (Seaward, 1999, p. 358) กล่าวว่า คนตรีบำบัดช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพร่างกายและอารมณ์ จังหวะและเสียงที่แตกต่างกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงร่างกายและอารมณ์ของตน

มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย (2551, หน้า 10) กล่าวว่า คนตรีบำบัดเป็นการนำดนตรีหรือองค์ประกอบของดนตรีมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับเปลี่ยน พัฒนา และคงไว้ซึ่งสุขภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยนักดนตรีบำบัดดำเนินการ ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ผ่านทางกิจกรรมทางดนตรีต่าง ๆ

จากข้อความข้างต้นเกี่ยวกับความหมายของคนตรีบำบัด สรุปได้ว่า คนตรีบำบัดเป็นการประยุกต์ใช้กิจกรรมทางดนตรี จุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการผสมผสานของกาย จิต และอารมณ์ ในระหว่างการรักษาอาการเจ็บป่วย ซึ่งประโยชน์ของคนตรีบำบัดจะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิต สุขภาพกายให้แข็งแรง เพื่อการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่ทุกข์ทรมานจากความผิดปกติทางกาย จิตใจ และอารมณ์

คนตรีบำบัดเป็นการประยุกต์ใช้กิจกรรมทางดนตรี เพื่อบำบัดรักษาทางด้านร่างกาย และจิตใจ ตามความหมายของคนตรีบำบัดดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น คนตรีบำบัดประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของคนตรีบำบัด

เสาวณีย์ สังฆโสภณ (2541, หน้า 75) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคนตรีบำบัดว่า คนตรีบำบัดมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. จังหวะ เป็นหัวใจสำคัญของดนตรี คนตรีที่มีจังหวะเร็วหรือช้า จะมีส่วนกระตุ้นระบบต่าง ๆ ในร่างกาย และเกิดการตอบสนองทางอารมณ์ ซึ่งดนตรีที่มีจังหวะเร็วทำให้เกิดความตื่นเต้นเร้าใจ คนตรีที่มีจังหวะช้าทำให้เกิดความรู้สึกสงบเย็น ทำให้ชีพจรเต้นช้าลง จังหวะปานกลางทำให้รู้สึกผ่อนคลายสบาย ซึ่งมีอัตราจังหวะความเร็วใกล้เคียงกับอัตราการเต้นของหัวใจ
2. ระดับเสียง มีผลต่อผู้ฟังทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ถ้าระดับเสียงต่ำมากจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเกิดความกลัว อึดอัด ไม่มั่นใจ ระดับเสียงปานกลางจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสบาย ระดับเสียงสูงจะทำให้ผู้ฟังเกิดความตื่นเต้นเร้าใจ และระดับเสียงต่ำจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสงบ
3. ความดังเบา เป็นความเข้มของเสียงหรือความดัง-ค่อย มนุษย์สามารถฟังเสียงได้ตั้งแต่ 0-120 เดซิเบล เสียงที่จัดว่าเริ่มดัง คือ 80 เดซิเบล ถ้าฟังระดับเสียงนี้ นาน ๆ จะทำให้เกิดความเครียด เสียงที่ดังมากกว่า 100 เดซิเบล เช่น เสียงเครื่องบินเจ็ท เสียงฟ้าผ่าระยะใกล้ 120 เดซิเบล ทำให้ประสาทรับฟังหูชั้นในแก้วหูแตกได้

4. ทำนองเพลง เป็นการนำระดับเสียงต่าง ๆ กัน มาเรียบเรียงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเพลงนั้น ๆ ช่วยทำให้ดนตรีมีความไพเราะ ดึงดูดให้ผู้ฟังมีอารมณ์คล้อยตาม เช่น ทำนองสดชื่น ทำนองสนุกสนาน ทำนองสงบเยือกเย็น ทำนองโศกเศร้า

5. คุณภาพเสียง เป็นความกังวาน ความชัดเจน และสีสันทัน คุณภาพเสียงเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง เสียงมนุษย์จัดเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง มีคุณภาพแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกล่องเสียง อวัยวะของช่วงลำคอ ปาก จมูก ในส่วนของคุณภาพของเครื่องดนตรีขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ รูปแบบของเครื่องดนตรี และวิธีการเล่นเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ

จากข้อความข้างต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีบำบัด สรุปได้ว่า ดนตรีเป็นเสียงที่ได้รับการจัดเรียบเรียงไว้อย่างเรียบร้อย โดยมีแบบแผนและโครงสร้างที่ชัดเจน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) จังหวะ เป็นหัวใจสำคัญของดนตรี ดนตรีที่มีจังหวะเร็วทำให้รู้สึกถึงความตื่นเต้นเร้าใจ ดนตรีที่มีจังหวะช้าทำให้รู้สึกสงบเย็น และดนตรีที่มีจังหวะปานกลางทำให้รู้สึกถึงความผ่อนคลายสบาย 2) ระดับเสียง ดนตรีที่มีระดับเสียงต่ำมากทำให้รู้สึกกลัว อึดอัด ไม่มั่นใจ ระดับเสียงปานกลางทำให้รู้สึกสบาย ระดับเสียงสูงทำให้รู้สึกตื่นเต้นเร้าใจ และระดับเสียงต่ำทำให้รู้สึกสงบ 3) ความดังเบา เสียงที่มีความดังมากเกินไปนั้นเมื่อฟังนาน ๆ ทำให้รู้สึกถึงความเครียด 4) ทำนองเพลง เป็นการนำระดับเสียงต่าง ๆ มาเรียบเรียงไว้ ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ได้ 5) คุณภาพเสียง สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณภาพของเครื่องดนตรีขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ รูปแบบของเครื่องดนตรี และวิธีการเล่นเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ

ขั้นตอนการทำดนตรีบำบัด

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541, หน้า 177) กล่าวว่า การใช้ดนตรีบำบัดสามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมดนตรีตามความเหมาะสมและประโยชน์ที่ผู้รับการบำบัดได้รับ กิจกรรมทางดนตรี อาจจะเป็นการร้องเพลง การเต้นรำ การเคลื่อนไหวประกอบดนตรี การตบมือ การทำจังหวะด้วยเครื่องตีต่าง ๆ การจัดรูปแบบเกมด้วยการใช้เครื่องดนตรี การบรรเลงดนตรีโดยใช้เครื่องดนตรีตามความเหมาะสม หรือความสามารถของผู้รับการบำบัด อาจเป็นการฟังดนตรีโดยการจัดเป็นกิจกรรมรายบุคคล หรือกิจกรรมกลุ่มที่ผู้รับการบำบัดปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน การเลือกเพลงเพื่อใช้กับผู้รับการบำบัดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้รับการบำบัดว่าเป็นใคร มีพฤติกรรมหรืออาการอย่างไร เช่น ผู้มีปัญหาด้านอารมณ์ซึ่งค่อนข้างก้าวร้าวรุนแรง จุดประสงค์ในการบำบัดคือ การแก้ไขให้มีการควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ไม่ก้าวร้าวรุนแรง ถ้าใช้การบำบัดโดยการฟังดนตรีควรเริ่มจากการฟังดนตรีที่มีจังหวะที่เร่งเร้า และค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นดนตรีที่มีจังหวะช้า มีทำนองสบาย ๆ เรียบ ๆ อ่อนหวาน ไพเราะ เยือกเย็น อบอุ่น ผลของการฟังจะช่วยให้มีอารมณ์ที่เย็นลง

พิชัย ปรัชญานุสรณ์ (2534 อ้างถึงใน วุฒิชัย ไชยรินคำ, 2543, หน้า 43-44) กล่าวว่า กิจกรรมดนตรีบำบัดเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนดนตรีและการบำบัด กิจกรรมต้องมีช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป มีความหมายในทางสร้างสรรค์ ถ้าจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม ต้องให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติได้ทั่วถึงกัน ด้วยความเข้าใจ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความรู้สึกร่วมด้วยทุกครั้ง ผู้รับการบำบัดได้รับการกระตุ้นให้กล้าแสดงออกทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยมีการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นดนตรี ทำนองเพลง และเสียงประสาน ความรู้สึกจากเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี และเล่นเครื่องดนตรีประเภทที่มีทำนองเพลงได้ ผลของกิจกรรมดนตรีบำบัดช่วยให้ผู้รับการบำบัดเกิดสมาธิ มีความจำ อารมณ์ และความรู้สึกไปในทางสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ในการที่จะปรับปรุงตนเอง

อุสา สุทธิสาคร (2544, หน้า 106-107) กล่าวว่า ดนตรีบำบัดสามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมดนตรีได้หลากหลายตามความเหมาะสม และตามที่ผู้รับการบำบัดได้รับประโยชน์ เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม โดยการใช้ดนตรี การบรรเลงดนตรี หรือจัดกิจกรรมฟังดนตรี เป็นรายบุคคล หรือกลุ่มทำกิจกรรมดนตรีร่วมกัน

จากข้อความข้างต้นเกี่ยวกับขั้นตอนการทำดนตรีบำบัด สรุปได้ว่า การใช้ดนตรีบำบัดสามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมทางดนตรีได้หลากหลายตามความเหมาะสม และตามที่ผู้รับการบำบัดได้รับประโยชน์ โดยการจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคล หรือกิจกรรมกลุ่ม การจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม ต้องให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติได้ทั่วถึง มีความรู้สึกร่วมด้วยทุกคน ดนตรีบำบัดสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย อาทิเช่น การทำจังหวะด้วยเครื่องดนตรีต่าง ๆ การร้องเพลง การฟังดนตรี กิจกรรมจะต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้รับการบำบัดมีพฤติกรรมหรืออาการอย่างไร ถ้ามีปัญหาทางด้านอารมณ์ซึ่งค่อนข้างก้าวร้าวรุนแรง จุดประสงค์การบำบัดคือ แก้ไขให้มีการควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ไม่เป็นผู้ก้าวร้าวรุนแรง ถ้าใช้การบำบัดโดยการฟังดนตรีควรเริ่มจากการฟังดนตรีที่มีจังหวะเร่รุ่ม และค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นเพลงที่มีจังหวะช้าลง ก็จะช่วยให้ผู้รับการบำบัดมีอารมณ์ที่เย็นลงได้

ผลของดนตรีบำบัด

งามพิศ ธนไพศาล (2551, หน้า 54) ผลของดนตรีทางด้านสรีระวิทยาและจิตใจมีดังนี้
ผลทางด้านสรีระวิทยา

1. ทำให้กล้ามเนื้อหดตัวและแข็งแรงขึ้น
2. เพิ่มหรือลดความตึงตัวของกล้ามเนื้อ
3. กระตุ้นการเคลื่อนไหว
4. เพิ่มหรือลดการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นความรู้สึกจากภายนอก

5. เพิ่มหรือลดสารคัดหลั่งในร่างกาย
6. เพิ่มหรือลดผลผลิตในการทำงาน ทำให้เกิดความเหนื่อยล้า
7. เพิ่มหรือลดอัตราการหายใจ การเต้นของหัวใจ และความดันโลหิต
8. เพิ่มหรือลดอัตราการเผาผลาญสารอาหาร
9. เพิ่มการนำออกซิเจนไปสู่เนื้อเยื่อ และการใช้ออกซิเจนเป็นนาที
10. ส่งเสริมการทำคะแนนทดสอบได้ดี

ผลทางด้านจิตใจ

1. ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองและการแสดงออก
2. กระตุ้นความคิดและความจำทั้งในอดีตและปัจจุบัน
3. เพิ่มแรงจูงใจและความสนใจ
4. ช่วยควบคุมอารมณ์และทำจิตใจให้เข้มแข็ง
5. ลดความซึมเศร้าและความเครียด
6. ป้องกันการเกิดโรคจิต โรคประสาท
7. เพิ่มสมาธิและการวิเคราะห์แยกแยะ
8. เพิ่มความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ
9. ลดความวิตกกังวล
10. ลดการแยกตัวและส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพ

ผลของดนตรีบำบัด สรุปได้ว่า ดนตรีบำบัดส่งผลต่อผู้รับการบำบัดทางด้านสรีระวิทยา และทางด้านจิตใจ ผลทางด้านสรีระวิทยาเกี่ยวข้องกับระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย ทำให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายของผู้รับการบำบัดทำงานได้ดี ในส่วนผลทางด้านจิตใจนี้ ช่วยให้ผู้รับการบำบัดมีสภาวะทางจิตใจที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้รับการบำบัด

ประโยชน์ของดนตรีบำบัด

บัควอลเตอร์, ฮาร์ทซอก และกัฟฟินี (Buckwalter, Hartsock & Gaffney, 1985, p. 62)

กล่าวถึงประโยชน์ของดนตรีบำบัดที่มีต่ออารมณ์และจิตใจของมนุษย์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสนใจและเกิดความกระตือรือร้น
2. กระตุ้นความทรงจำและความคิด
3. ช่วยควบคุมอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกนึกคิด
4. ลดความซึมเศร้าและผ่อนคลายความเครียด
5. ลดความวิตกกังวล
6. ทำให้จิตใจสงบและมีสมาธิ

7. ลดความรู้สึกลึกโศกเศร้าและอ้างว้าง
8. ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ทำให้ผู้ป่วยกลับเข้าสู่สภาพความเป็นจริง
9. ป้องกันการเกิดโรคประสาท

มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย (2551 อ้างถึงใน สุริย์ ดาวอุดม, 2552, หน้า 27-28) กล่าวว่า คนตรีบำบัดสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งเด็กวัยรุ่น ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุตามเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความจำเป็นที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ปัญหาบกพร่องของพัฒนาการสติปัญญาและการเรียนรู้ โรคซึมเศร้า โรคอัลไซเมอร์ ปัญหาการบาดเจ็บทางสมอง ความพิการทางร่างกาย อาการเจ็บปวดและภาวะอื่น ๆ สำหรับบุคคลทั่วไปก็สามารถใช้ประโยชน์จากคนตรีบำบัดได้เช่นกัน ช่วยในการผ่อนคลายความตึงเครียดและในการออกกำลังกายเสริมสร้างสุขภาพ

ประโยชน์ของคนตรีบำบัด มีดังนี้

1. ปรับสภาพจิตใจให้อยู่ในสภาวะสมดุล มีมุมมองในเชิงบวก
2. ผ่อนคลายความตึงเครียดและลดความวิตกกังวล (Anxiety/ Stress management)
3. กระตุ้น เสริมสร้าง พัฒนาทักษะการเรียนรู้และความจำ (Cognitive skill)
4. กระตุ้นประสาทสัมผัสการรับรู้ (Perception)
5. เสริมสร้างสมาธิ (Attention span)
6. พัฒนาทักษะสังคม (Social skill)
7. พัฒนาทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษา (Communication and language skill)
8. พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skill)
9. ลดความตึงตัวของกล้ามเนื้อ (Muscle tension)
10. ลดอาการเจ็บปวดจากสาเหตุต่าง ๆ (Pain management)
11. ปรับลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Behavior modification)
12. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการบำบัดรักษาต่าง ๆ (Therapeutic alliance)
13. ช่วยเสริมสร้างในกระบวนการบำบัดทางจิตเวช ทั้งในด้านการประเมินความรู้สึกร่างเสริมอารมณ์เชิงบวก การควบคุมตนเอง การแก้ปมขัดแย้งต่าง ๆ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว

จากข้อความข้างต้นเกี่ยวกับประโยชน์ของคนตรีบำบัด สรุปได้ว่า คนตรีบำบัดสามารถนำไปใช้ได้ทั้งเด็กวัยรุ่น ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ และบุคคลทั่วไป เพื่อตอบสนองความจำเป็นทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น ช่วยควบคุมอารมณ์ ลดความซึมเศร้า ความวิตกกังวล และปรับลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

การศึกษาวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีบำบัดในเด็ก จากการศึกษางานวิจัย พบว่า ในต่างประเทศมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงดนตรีบำบัดในเด็ก อาทิ

มอนเทลโล และคูนส์ (Montello & Coons, 1999) ได้ศึกษาเรื่องผลของการทำกลุ่มดนตรีบำบัด โดยการเล่นดนตรีและการฟังเพลง เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในเด็กวัยรุ่นตอนต้น อายุ 11-14 ปี โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 16 คน ที่มีปัญหาการจัดการกับอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ไม่ดี ทนต่อความคับข้องใจได้ต่ำ มีอาการซึมเศร้า ทำกลุ่มดนตรีบำบัด 12 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที ใช้เวลาถึง 4 เดือน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ชาย 5 คน หญิง 1 คน ได้รับดนตรีบำบัดโดยการฟังเพลง 12 สัปดาห์ กลุ่มที่ 2 กลุ่มควบคุม เป็นชาย 4 คน จะได้รับดนตรีบำบัดโดยการเล่นดนตรี 12 สัปดาห์ กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มทดลอง เป็นชาย 5 คน หญิง 1 คน จะได้รับดนตรีบำบัดโดยการเล่นดนตรี 12 สัปดาห์ พบว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่มีพฤติกรรมมีปัญหา เข้ากลุ่มดนตรีบำบัดที่ใช้วิธีการฟังเพลง และกลุ่มที่ใช้วิธีเล่นดนตรีร่วมกับการพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึกของเพลงที่ฟังและความรู้สึกของตัวเอง รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง สามารถบำบัดเด็กที่มีปัญหาการจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ได้ดีขึ้นกว่าก่อนเข้ากลุ่ม

คามิลเลอร์รี (Camilleri, 2000) ได้ประยุกต์ใช้การทำกลุ่มการให้คำปรึกษาในรูปแบบจิตวิทยาร่วมกับดนตรีบำบัด แก้ไขปัญหานักเรียนในโรงเรียน REACH community school in New York City ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนมีปัญหาติดยาเสพติด ดื่มสุรา มีปัญหาด้านอารมณ์ บางคนถูกทอดทิ้งจากครอบครัว มีคดีโดนทำร้าย เขาจึงนำกลุ่มดนตรีบำบัดเข้ามาช่วยนักเรียนเหล่านี้ ให้มีทักษะในการจัดการกับอารมณ์ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น วิธีการของเขาคือ เขาจะจัดดนตรี เช่น เปียโน กีตาร์ กลอง ฯลฯ และให้สมาชิกกลุ่มร้องเพลง แต่งเนื้อร้องเอง และเล่นดนตรีแบบ Improvisation การเขียนโน้ตเพลง เคลื่อนไหวตามจังหวะเพลง การทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนอัตมโนคติเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีบำบัดในเด็ก ดังงานวิจัยที่นำเสนอมานี้ จะเห็นได้ว่า ดนตรีบำบัดสามารถช่วยบำบัดเด็กที่มีปัญหาการจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ ความคับข้องใจได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศไทยได้มีการศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มกับพฤติกรรมก้าวร้าวหลายเรื่อง ดังนี้

ศุภกาญจน์ รักความสุข (2547) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม สามารถลดความถี่การเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้ในอัตราร้อยละ 64.84 ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และร้อยละ 57.91 ในรายวิชาพลศึกษา

ทัศนีย์ ตระกูลสุขชัย (2547) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เข้ารับการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุม นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไลพร ปัญญา (2548) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพัฒนการกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า หลังจากให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพัฒนการกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมาก หลังได้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การให้ตัวแบบ การฟัง การซักถาม การสะท้อนกลับ การให้แรงเสริมทางบวก สามารถทำให้นักศึกษามีแนวคิด มีมุมมองที่แตกต่างจากเดิม ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง นักศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้มองเห็นผลของการกระทำที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม นำตัวแบบมาวิเคราะห์หาเหตุผลได้อย่างเหมาะสม หลังจากได้รับคำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนักศึกษามีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยรวมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลจากผู้สังเกต 3 คน ซึ่งพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจากก่อนการให้คำปรึกษา

ชนิสรา ไกรสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและทางวาจา

ลดลง โดยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน อับอาย หรือไม่พอใจลดลง นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายด้านการต่อย ตี และแก้งเพื่อนลดลง รู้จักอดทนอดกลั้นมากขึ้น การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาด้านการพูดจาเยาะเย้ย ถากถาง และล้อเลียนเพื่อนจนทำให้เพื่อนเกิดความอับอายลดลง เข้าใจถึงวิธีการประพฤติปฏิบัติตนเองไปในทางที่ดีและเหมาะสม ได้เรียนรู้วิธีการปรับพฤติกรรมให้พึงประสงค์ต่อทั้งตนเองและผู้อื่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักเรียนเกิดการรับรู้โดยรวมถึงผลกระทบที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกายและทางวาจาต่อผู้อื่น ซึ่งทำให้นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายด้วยการต่อย ตี ตบหัว และเตะเพื่อนลดลง การแก้งเพื่อนเพื่อความสนุกของตนเองลดลง รู้จักเห็นอกเห็นใจเพื่อนมากขึ้น พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาที่แสดงออกด้วยการพูดจาล้อเลียนเพื่อน ถากถางเพื่อน และประชดประชันเพื่อนลดลง รู้จักพูดจาไพเราะมากขึ้น นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามพฤติกรรมนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระศรีมณี บุตรดีคำ (2551) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระปริยัติอำเภอสวมเด็จพระ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทำให้สามเณรนักเรียนทั้ง 8 รูป มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาล้อคำก่อนการได้รับการให้คำปรึกษา สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกเป็นประจำ ได้แก่ ตวาด ตะโกน พูดหยาบคาย พูดข่มขู่ผู้อื่น หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้เทคนิคการฟัง การสะท้อนความรู้สึก การทำให้เกิดความกระจ่าง และให้กำลังใจ ทำให้สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง แต่ยังคงมีการปฏิบัติอยู่บ้างเป็นบางครั้ง พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาท่าทางก่อนการได้รับการให้คำปรึกษา สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกเป็นประจำ ได้แก่ การเตะ ตี ขว้างปาสิ่งของ ผลักและชกต่อย หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สามเณรนักเรียนทั้ง 8 รูป มีพฤติกรรมที่สุภาพขึ้น ไม่พูดตวาด พูดหยาบคาย ข่มขู่ ตะโกนข่มขู่ผู้อื่น ไม่ชักชวนให้มีการชกต่อย และวางของเข้าที่เดิมให้เป็นระเบียบ แต่ยังมีสามเณรนักเรียนบางรูปที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบ้างเป็นบางครั้ง

ภาวิณี ไชกระโทก (2551) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อลดความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความโกรธและคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความโกรธและคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่า การเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่ม ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น ในกลุ่มสมาชิกได้มีโอกาสสำรวจตนเองทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับความโกรธ ได้แสดงความคิดเห็นระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกัน และได้ระบายความรู้สึกซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็นำไปสู่การเรียนรู้วิธีการและเทคนิคในการจัดการกับความโกรธ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทินกร มากมูล (2552) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางกาย ได้แก่ การเตะ ตี ขว้างปาสิ่งของ ผลัก ชกต่อย และพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางวาจา ได้แก่ ตวาด ตะโกน พูดไม่มีหางเสียง พูดคำหยาบ พูดข่มขู่ พูดล้อชื่อบุพการีของเพื่อน พูดเถียง พูดจาเสียดสี และพูดเยาะเย้ย หลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ปรากฏว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเหล่านั้นลดลง โดยมีการปรับปรุงพฤติกรรมตัวเองมากขึ้นยอมรับฟังคำแนะนำของคนอื่น ลดการสร้างความคิดเห็นร้ายให้ตนเองและผู้อื่นในระหว่างเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักแยกแยะระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ในระดับหนึ่ง และรับที่จะนำไปปฏิบัติให้ต่อเนื่องเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองในการอยู่ร่วมกันในสังคม การเข้าร่วมกิจกรรมยังเกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่ม เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มด้วยการให้คำแนะนำ และระดมความคิดช่วยกันในการปรับพฤติกรรมของแต่ละคน จนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ก่อให้เกิดความสุขกายสบายใจมากขึ้น นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางกายและวาจามีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยในประเทศไทยข้างต้นดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มกับพฤติกรรมก้าวร้าว ในการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การฟัง การซักถาม การสะท้อนความรู้สึก การใช้แรงเสริมทางบวก การทำให้เกิดความกระจำง และการให้กำลังใจ ส่งผลให้เด็กได้สำรวจตนเองทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้แสดงความคิดเห็น ได้ระบายความรู้สึก เกิดการระดมความคิดในกลุ่ม เทคนิคในการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลงได้

จากการศึกษางานวิจัยทั้งจากต่างประเทศและในประเทศสรุปได้ว่า ดนตรีบำบัดช่วยให้เด็กจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง ความคับข้องใจของตนเองได้เป็นอย่างดี และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มกับพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่าการให้คำปรึกษากลุ่มช่วยให้เด็กมีแนวคิดมุมมองที่แตกต่างจากเดิม มองเห็นผลของการกระทำที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม เกิดการสำรวจตนเองทางด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลง สรุปได้ว่า ดนตรีบำบัดและการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถช่วยให้เด็กจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ และสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ตำบลกุฎโง้ง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การดำเนินการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 236 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 24 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ให้นักเรียนชายที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมดทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2.2 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์

1.2.3 คัดเลือกนักเรียนชายที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าว ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป ตามลำดับ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป

การคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75	จำนวน (คน)
เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว	41.00	76
พฤติกรรมก้าวร้าว	73.00	62

จากตารางที่ 1 แสดงการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป (มีคะแนน 41 คะแนน ขึ้นไป) มีจำนวน 76 คน และนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป (มีคะแนน 73 คะแนน ขึ้นไป) มีจำนวน 62 คน

เมื่อพิจารณานักเรียนที่มีทั้งคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป ทั้งสองตัวแปร พบว่า มีจำนวน 30 คน

1.2.4 สัมภาษณ์สอบถามความสมัครใจของนักเรียนชายในข้อ 3 เข้าร่วมการทดลอง ได้จำนวน 24 คน เข้ากลุ่มตัวอย่าง

1.2.5 นำรายชื่อนักเรียนชายที่สมัครใจในการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด และมีลำดับคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวใกล้เคียงกัน มาสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจริง โดยวิธีสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) ได้กลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยได้นำโครงร่างวิทยานิพนธ์เสนอคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างว่าการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ เป็นไปด้วยความสมัครใจ จะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองในการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่าเมื่อเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว หากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากการศึกษา สามารถกระทำได้อย่างปลอดภัย โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็น

ความลับ และในการรวบรวมข้อมูลจะไม่ระบุชื่อ และจะนำผลการวิจัยที่ได้สรุปออกมาเป็นภาพรวม โดยจะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว
3. โปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

- 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.2 สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ได้ข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ
- 1.3 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา (Face validity) และตัดข้อคำถามตามและผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ เหลือข้อคำถาม จำนวน 12 ข้อ ได้ค่าคะแนนความสอดคล้อง (Items-of objective consequence: *IOC*) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

1.4 หาอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด โดยวิธี Item-total correlation ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .306 ถึง .657

1.5 นำแบบวัดไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .897

สรุป แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวมีโครงสร้างของข้อคำถาม ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างองค์ประกอบของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

องค์ประกอบ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
ด้านสติปัญญา	2	1, 4, 7, 11
ด้านความรู้สึก	-	3, 6, 8, 10
ด้านพฤติกรรม	5, 9	12

ลักษณะแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0. ฉันรู้สึกว่าการก้าวร้าว เป็นเรื่องปกติในสังคม (-)	✓				
00. ฉันคิดว่าพฤติกรรมก้าวร้าว นำมาซึ่งความเสียหาย (+)				✓	

เกณฑ์ในการให้คะแนน

แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ทั้งหมด 5 ระดับ และมีการใช้คะแนนโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ถ้ามีคะแนนรวมสูง แสดงว่า มีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าวมาก และถ้ามีคะแนนรวมต่ำ แสดงว่า มีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร่ววน้อย โดยเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับมีดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

2. แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

2.2 สร้างแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวให้ครอบคลุมพฤติกรรมก้าวร้าวตามนิยามศัพท์เฉพาะ ของพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ

2.3 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา (Face validity) และตัดข้อคำถามตามที่มีผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ เหลือข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าคะแนนความสอดคล้อง (Items-of objective consequence: IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

2.4 หาอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด โดยวิธี Item-total correlation ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .356 ถึง .601

2.5 นำแบบวัดไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .866

สรุป แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวมีโครงสร้างของข้อคำถาม ดังนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างองค์ประกอบของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

องค์ประกอบ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
ก้าวร้าวทางกาย	1, 14	4, 6, 11, 17, 19
ก้าวร้าวทางวาจา	2, 5, 8, 9, 12, 13, 16, 18	3, 7, 10, 15, 20

ลักษณะแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวอย่าง

การปฏิบัติของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม				
	เป็นประจำ (7 ครั้ง ขึ้นไป/ สัปดาห์)	บ่อยครั้ง (5-6 ครั้ง/ สัปดาห์)	บางครั้ง (3-4 ครั้ง/ สัปดาห์)	น้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ สัปดาห์)	ไม่ปรากฏ
0. เมื่อฉันโกรธ ฉันมักจะขว้างปา สิ่งของเพื่อระบายความโกรธ (-)	✓				
00. ถ้าใครทำให้ฉันไม่พอใจ ฉันจะเฉย ๆ (+)				✓	

เกณฑ์ในการให้คะแนน

คำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ถ้ามีคะแนนรวมสูง แสดงว่า มีพฤติกรรมก้าวร้าวมาก และถ้ามีคะแนนรวมต่ำ แสดงว่า มีพฤติกรรมก้าวร่ววน้อย โดยเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ มีดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
เป็นประจำ	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
บางครั้ง	3	3
น้อยครั้ง	2	4
ไม่ปรากฏ	1	5

3. โปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด

3.1 ศึกษารายละเอียดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด

3.2 สร้างโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด โดยศึกษาจากรูปแบบการปรึกษาการใช้ดนตรีบำบัด ซึ่งผู้วิจัยสร้าง โปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย นำโปรแกรมที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องของโปรแกรมการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด

3.3 นำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดที่ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการให้การปรึกษา จำนวน 2 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดที่แก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านภาษาที่ใช้ วิธีดำเนินการ และเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษา แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้ในการทดลองกับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 24 คน โดยให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ตามโปรแกรมจำนวน 12 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research design) เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ตำบลกุฎโง้ง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ทำการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ 1 ภายใน และ 1 ระหว่างหน่วยทดลอง (One between one within subject design)

ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง

Group	Pretest	Treatment	Posttest	Follow up
กลุ่มทดลอง	T1	การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด	T2	T3
กลุ่มควบคุม	T1	-	T2	T3

T1 หมายถึง ทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนทำการทดลอง

T2 หมายถึง ทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว หลังทำการทดลอง

T3 หมายถึง การติดตามผลหลังทำการทดลอง

การทดลองแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 ทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 30 คน สัมภาษณ์ สอบถามความสมัครใจ เข้าร่วมการทดลอง จำนวน 24 คน แล้วสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) เพื่อจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ จะเป็นคะแนนของระยะก่อนการทดลอง จากนั้นในวัน เวลา และสถานที่กับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการทดลอง และอภิปรายกลุ่ม

2. ระยะเวลาหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดกระบวนการทำให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อเป็นคะแนนหลังการทดลอง

3. ระยะติดตามผล ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวอีกครั้งหนึ่ง หลังกระบวนการทำให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดผ่านไป 2 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนนันทพิพทยาการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยนำแบบวัด พร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาต เพื่อให้ให้นักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบแบบวัด และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ระยะเวลาก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 12 ข้อ และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 20 ข้อ ได้คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 30 คน สัมภาษณ์ สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 24 คน แล้วสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) เพื่อจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน ผู้วิจัยทำความเข้าใจในการเข้าร่วมการทดลอง และชี้แจงขั้นตอนในการปรึกษา

2.2 ระยะเวลาการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดตาม โปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดกับกลุ่มตัวอย่าง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมเป็น 12 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง

2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวฉบับเดิมอีกครั้ง คะแนนที่ได้เป็นคะแนนระยะหลังการทดลอง

2.4 ระยะเวลาติดตามผลห่างจากระยะเวลาหลังการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวฉบับเดิมอีกครั้ง คะแนนที่ได้เป็นคะแนนระยะติดตามผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_x)
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable)
3. การทดสอบผลย่อย (Simple effects)
4. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

SS แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง

MS แทน ค่าความแปรปรวน

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงค่าเอฟ

df แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ

I แทน ครั้งที่ของการวัดหรือระยะของการทดลอง

G แทน วิธีการทดลองหรือกลุ่ม

$I \times G$ แทน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติ และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว

ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนชาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ย

พฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว

ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะ

ก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว
 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่าง
 เป็นรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คะแนนเจตคติ และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้วิจัยได้นำคะแนนเจตคติ
 และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับ
 การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม มาแสดงให้เห็นด้วยตารางและภาพประกอบ
 ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติ และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว
 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม

จากการวิเคราะห์คะแนนเจตคติ และคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะ
 ก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุมแสดงผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเจตคติ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล
 ของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ก่อน	หลัง	ติดตามผล		ก่อน	หลัง	ติดตามผล
1	43	21	23	1	42	43	43
2	53	30	30	2	40	41	42
3	46	26	28	3	46	45	45
4	51	27	29	4	45	49	42
5	46	27	30	5	41	43	40
6	48	28	31	6	38	39	38
7	46	24	30	7	41	40	39
8	44	24	26	8	48	41	39
9	39	20	25	9	40	41	35

ตารางที่ 5 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล	คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
10	40	20	24	10	39	36	36
11	40	19	25	11	37	38	35
12	39	18	19	12	39	44	41
รวม	535	284	320	รวม	496	500	475
\bar{X}	44.58	23.67	26.67	\bar{X}	41.33	41.67	39.58
SD	4.64	3.98	3.63	SD	3.37	3.45	3.20

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับ การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ ติดตามผลเป็น 44.58, 23.67 และ 26.67 ตามลำดับ จากข้อมูลกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ย เจตคติในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลเป็น 41.33, 41.67 และ 39.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ ติดตามผล ของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล	คนที่	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
1	78	47	50	1	72	74	73
2	80	50	52	2	69	69	67
3	74	37	44	3	68	71	67
4	79	50	52	4	67	70	69
5	77	45	46	5	69	70	66
6	81	52	55	6	70	69	69
7	78	46	54	7	69	71	69

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ก่อน	หลัง	ติดตามผล		ก่อน	หลัง	ติดตามผล
8	73	42	46	8	67	67	65
9	67	32	37	9	75	68	64
10	76	51	50	10	67	67	64
11	67	34	34	11	69	68	62
12	71	47	49	12	70	73	73
รวม	901	533	569	รวม	832	837	808
\bar{X}	75.08	44.42	47.42	\bar{X}	69.33	69.75	67.33
SD	4.76	6.76	6.49	SD	2.31	2.22	3.45

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลเป็น 75.08, 44.42 และ 47.42 ตามลำดับ จากข้อมูลกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลเป็น 69.33, 69.75 และ 67.33 ตามลำดับ

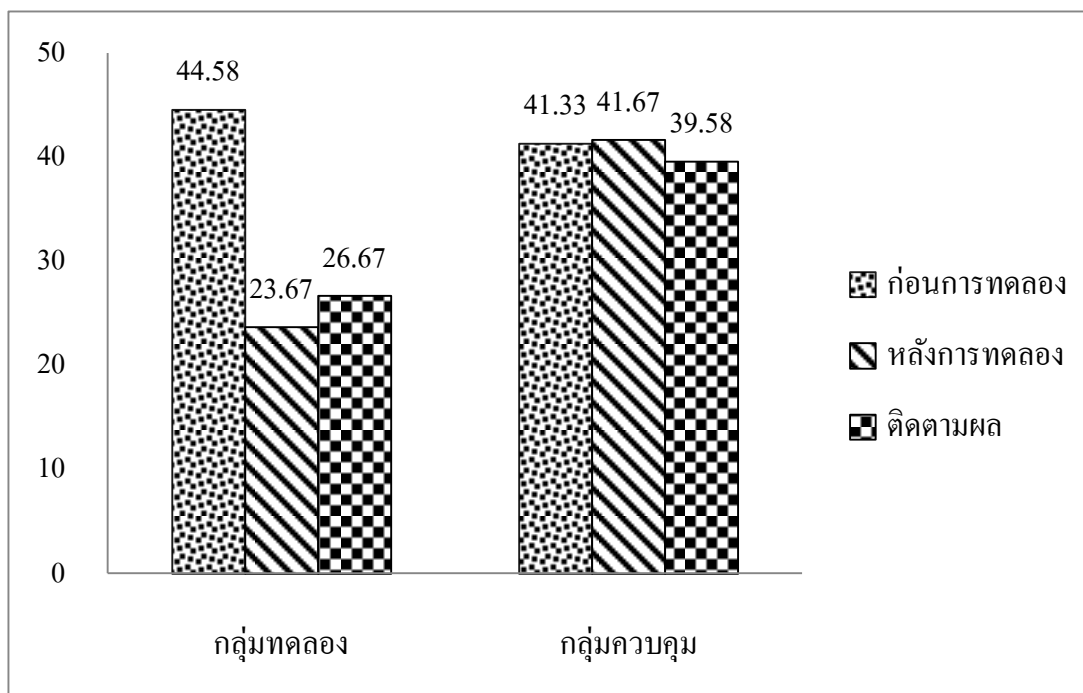
จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติ ของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด
และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	การทดลอง	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SD</i>
กลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด	ก่อนการทดลอง	12	44.58	4.64
	หลังการทดลอง	12	23.67	3.98
	ติดตามผล	12	26.67	3.63
กลุ่มควบคุม	ก่อนการทดลอง	12	41.33	3.37
	หลังการทดลอง	12	41.67	3.45
	ติดตามผล	12	39.58	3.20

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติเป็น 44.58 และ 41.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 4.64 และ 3.37 ในระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติเป็น 23.67 และ 41.67 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 3.98 และ 3.45 ส่วนในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติเป็น 26.67 และ 39.58 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 3.63 และ 3.20 ตามลำดับ

ดังนั้นได้จากข้อมูลตามตารางที่ 7 สามารถเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แสดงผลดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติ ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

จากภาพที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติในระยะก่อนการทดลองเป็น 44.58 ระยะหลังการทดลองเป็น 23.67 และระยะติดตามผลเป็น 26.67 คะแนน ซึ่งพบว่า ระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 20.91 คะแนน และระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง 17.91 คะแนน แต่ในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะหลังการทดลอง 3 คะแนน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติในระยะก่อนการทดลองเป็น 41.33 ระยะหลังการทดลองเป็น 41.67 และระยะติดตามผลเป็น 39.58 คะแนน ซึ่งพบว่า ระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง 0.34 คะแนน และระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 1.75 คะแนน แต่ในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะหลังการทดลอง 2.09 คะแนน

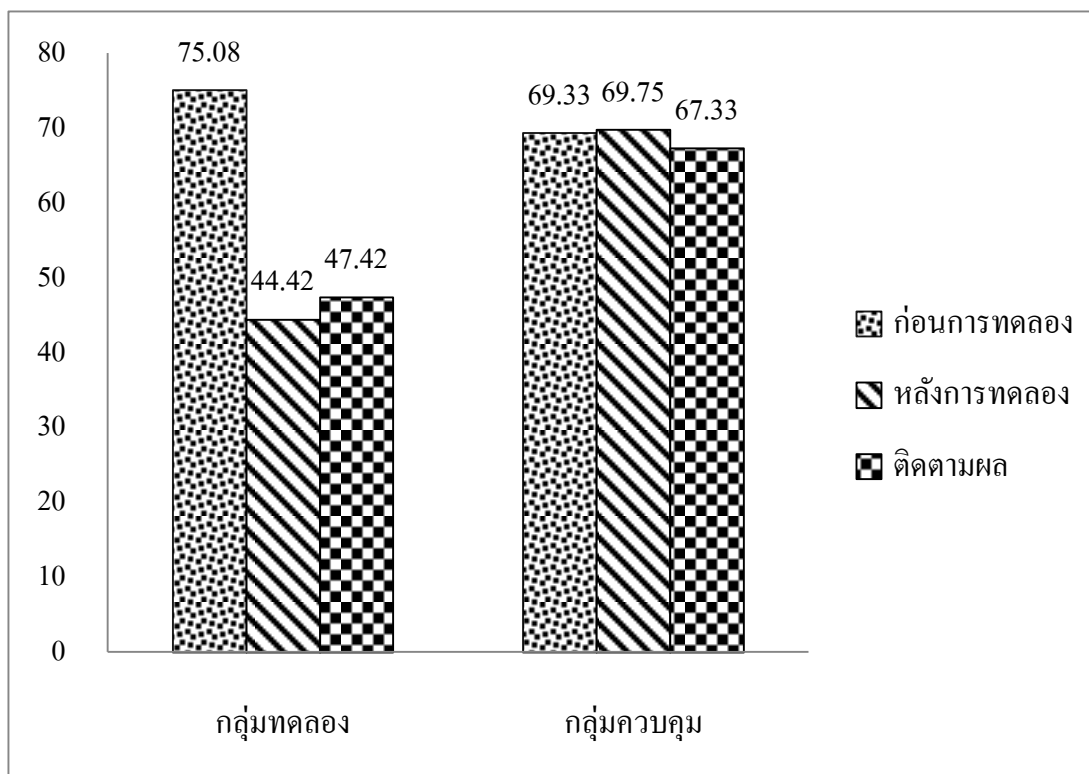
จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด
และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	การทดลอง	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SD</i>
กลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด	ก่อนการทดลอง	12	75.08	4.76
	หลังการทดลอง	12	44.42	6.76
	ติดตามผล	12	47.42	6.49
กลุ่มควบคุม	ก่อนการทดลอง	12	69.33	2.31
	หลังการทดลอง	12	69.75	2.22
	ติดตามผล	12	67.33	3.45

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวเป็น 75.08 และ 69.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 4.76 และ 2.31 ในระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวเป็น 44.42 และ 69.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 6.76 และ 2.22 ส่วนในระยะติดตามผล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวเป็น 47.42 และ 67.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 6.49 และ 3.45 ตามลำดับ

ดังนั้นได้จากข้อมูลตามตารางที่ 8 สามารถเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แสดงผล ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

จากภาพที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนการทดลองเป็น 75.08 ระยะหลังการทดลองเป็น 44.42 และระยะติดตามผลเป็น 47.42 ซึ่งพบว่า ระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 30.66 คะแนน และระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง 27.66 คะแนน แต่ในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะหลังการทดลอง 3 คะแนน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะก่อนการทดลองเป็น 69.33 ระยะหลังการทดลองเป็น 69.75 และระยะติดตามผลเป็น 67.33 คะแนน ซึ่งพบว่า ระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง 0.42 คะแนน และระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง 2 คะแนน แต่ในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระยะหลังการทดลอง 2.42 คะแนน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง แสดงผลหลักดังตารางที่ 9

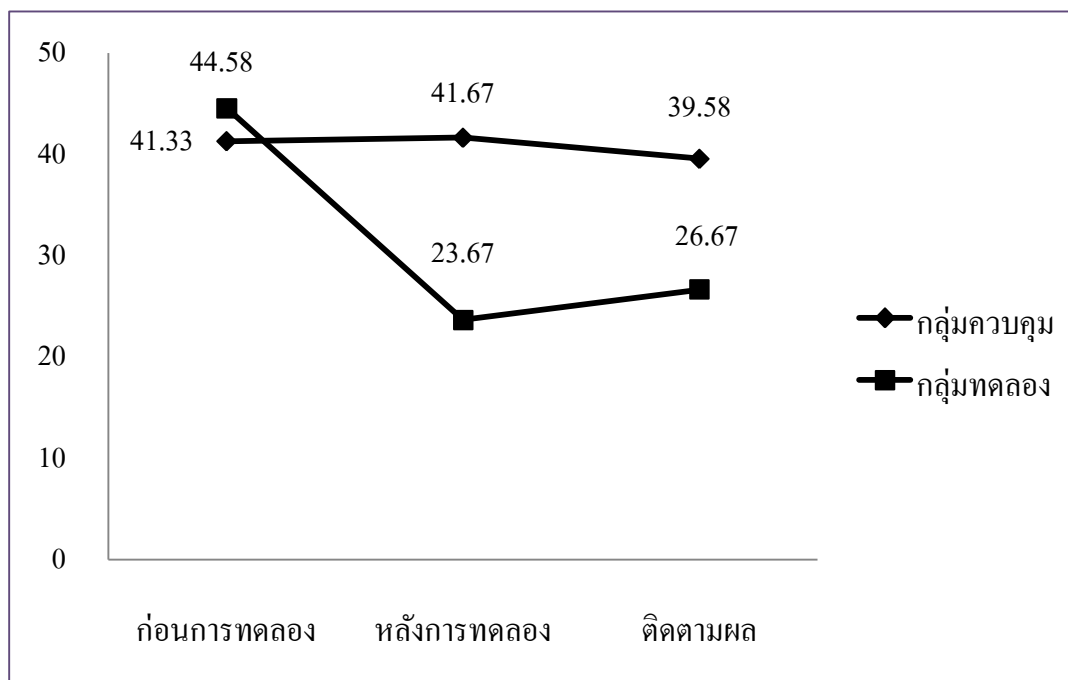
ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	23	2310.17			
Group (<i>G</i>)	1	1530.89	1530.89	43.22**	.000
<i>SS</i> w/in groups	22	779.28	35.42		
Within subjects	48	3245.33			
Interval (<i>I</i>)	2	1622.58	811.29	245.81**	.000
<i>I</i> × <i>G</i>	2	1477.53	738.76	223.83**	.000
<i>I</i> × <i>SS</i> w/in groups	44	145.22	3.30		
Total	71	5555.50			

***p* < .01

จากตารางที่ 9 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง (*I*×*G*) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยเจตคติ นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (*G*) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยเจตคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (*I*) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยเจตคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองต่อเจตคติของนักเรียน ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ต่อเจตคติของนักเรียน

จากภาพที่ 4 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ คือ ในระยะหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเจตคติต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองส่งผลต่อเจตคติร่วมกัน จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน แสดงว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง แสดงผลหลักดังตารางที่ 10

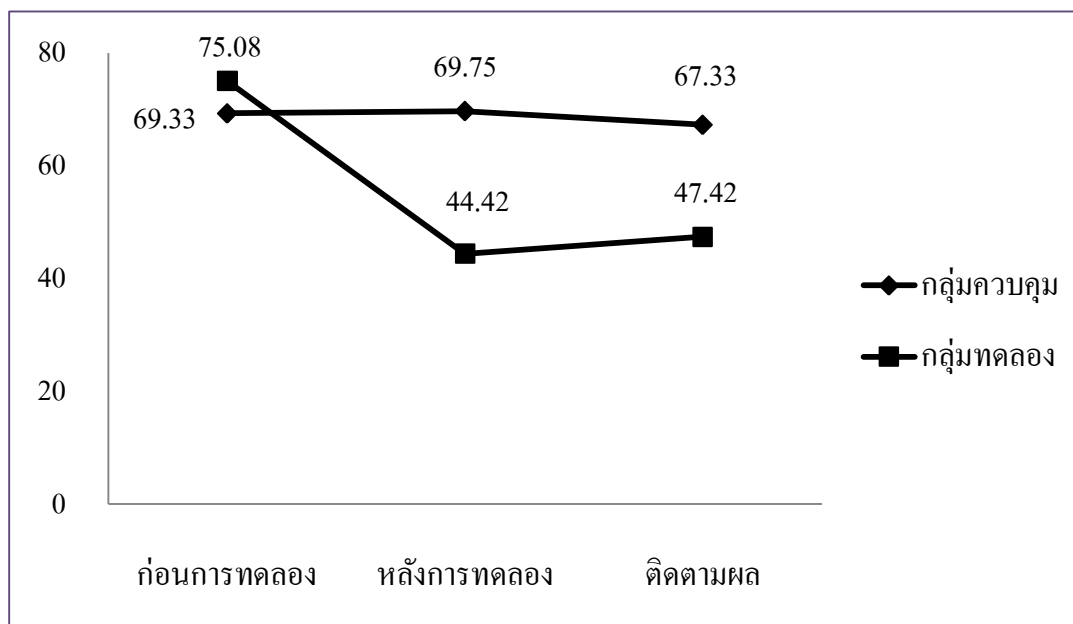
ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างวิธีการทดลอง
กับระยะเวลาของการทดลอง

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	23	4373.11			
Group (<i>G</i>)	1	3120.50	3120.50	54.81**	.000
<i>SS</i> w/in groups	22	1252.61	56.94		
Within subjects	48	7105.33			
Interval (<i>I</i>)	2	3591.03	1795.51	384.03**	.000
<i>I</i> \times <i>G</i>	2	3308.58	1654.29	353.82**	.000
<i>I</i> \times <i>SS</i> w/in groups	44	205.72	4.68		
Total	71	11478.44			

***p* < .01

จากตารางที่ 10 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง (*I* \times *G*) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (*G*) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (*I*) มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

จากภาพที่ 5 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว คือในระยะหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวร่วมกัน จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน แสดงว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ แสดงผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ย
เจตคติ

Source of variation	df	SS	MS	F
Between group	1	63.38	63.38	4.52*
Within group	66	924.50	14.01	

ปรับค่า df เป็น $F_{.05}(1, 30) = 4.17$

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง พบว่า
ในระยะก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม
โดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 11

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะ
หลังการทดลองของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ แสดงผลดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ย
เจตคติ

Source of variation	df	SS	MS	F
Between group	1	1944.00	1944.00	138.78*
Within group	66	924.50	14.01	

ปรับค่า df เป็น $F_{.05}(1, 30) = 4.17$

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง พบว่า
ในระยะหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม
โดยใช้ดนตรีบำบัดต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 12

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล
การทดลองของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ แสดงผลดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง
ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between group	1	1001.04	1001.04	71.46*
Within group	66	924.50	14.01	

ปรับค่า *df* เป็น $F_{.05}(1, 30) = 4.17$

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง พบว่า ในระยะติดตามผลการทดลอง คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 13

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลองของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ย
พฤติกรรมก้าวร้าว

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between group	1	198.38	198.38	8.98*
Within group	66	1458.33	22.10	

ปรับค่า *df* เป็น $F_{.05}(1, 29) = 4.18$

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 14

นั่นคือ ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากใช้การสุ่มตัวอย่างที่มีความเท่าเทียมกันทั้งสองกลุ่ม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลองของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between group	1	3850.67	3850.67	174.27*
Within group	66	1458.33	22.10	

ปรับค่า *df* เป็น $F_{.05}(1, 29) = 4.18$

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง พบว่าในระยะหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับ การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 15

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลองของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
Between group	1	2380.04	2380.04	107.71*
Within group	66	1458.33	22.10	

ปรับค่า *df* เป็น $F_{.05}(1, 29) = 4.18$

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง พบว่า ในระยะติดตามผลการทดลอง คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 16

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	11	504.97			
Interval	2	3070.06	1535.03	658.58**	.000
Error	22	51.28	2.33		
Total	35	3626.31			

** $p < .01$

จากตารางที่ 17 พบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพบความแตกต่าง ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure) ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบ
 ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

คะแนนเฉลี่ย	หลังการทดลอง	ติดตามผล	ก่อนการทดลอง
		23.67	26.67
หลังการทดลอง	23.67	3.00*	20.92*
ติดตามผล	26.67		17.92*
ก่อนการทดลอง	44.58		
<i>r</i>		2.00	3.00
$q_{95}(r, 22)$		2.93	3.53
$q_{95SQUA}(MS\ error/n)$		1.29	1.56

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม
 โดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 และระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 แต่สูงกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติ

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	11	274.31			
Interval	2	30.06	15.03	3.52*	.047
Error	22	93.94	4.27		
Total	35	398.31			

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	11	1104.31			
Interval	2	6859.56	3429.78	683.20**	.000
Error	22	110.44	5.02		
Total	35	8074.31			

** $p < .01$

จากตารางที่ 20 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพบความแตกต่าง ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure) ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

คะแนนเฉลี่ย	หลังการทดลอง	ติดตามผล	ก่อนการทดลอง
		44.42	47.42
หลังการทดลอง 44.42		3.00*	30.67*
ติดตามผล 47.42			27.67*
ก่อนการทดลอง 75.08			
<i>r</i>		2.00	3.00
$q_{95}(r, 22)$		2.93	3.53
$q_{95SQUA}(MS\ error/n)$		1.90	2.28

* $p < .05$

จากตารางที่ 21 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาโดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	11	148.31			
Interval	2	40.06	20.03	4.62*	.021
Error	22	95.28	4.33		
Total	35	283.64			

* $p < .05$

จากตารางที่ 22 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research design) เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ทำการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ 1 ภายใน และ 1 ระหว่างหน่วยทดลอง (One between one within subject design)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี ที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว มีคะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 24 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่ม (Random assignment) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว และโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ในระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นคะแนนก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม ในระยะทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน จะได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม คือ กลุ่มที่เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนตามปกติ โดยกลุ่มควบคุมนั้น จะไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ระยะหลังการทดลอง คือ ระยะหลังการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ครบตามกำหนด ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวอีกครั้งหนึ่ง ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการเก็บคะแนนระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง หลังจากทำการทดลองเสร็จสิ้นไป 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นระยะติดตามผล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปร ระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable) และเมื่อพบความแตกต่าง ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure) ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะเวลาหลังการทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม
2. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุม
3. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะเวลาหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
4. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะเวลาหลังการทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะเวลาหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะเวลาหลังการทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า ระยะเวลาหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดเกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตามที่นวลลักษณ์ บุรณะกิติ (2549) ได้กล่าวว่า ดนตรีบำบัดสามารถนำไปช่วยเหลือให้ผู้ที่มีสติปัญญาอ่อน โรคเครียด ผู้มีความผิดปกติทางอารมณ์ ความคิด และวัยรุ่น

ที่ก้าวร้าวผิดปกติได้ ดังที่พิชัย ปรัชญาอนุสรณ์ (2541) ได้กล่าวถึงเทคนิคและประโยชน์ของการใช้กิจกรรมดนตรีบำบัด โดยที่การแสดงจังหวะโดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเคาะจากเครื่องดนตรีและทำนอง มีทั้งจังหวะช้า-เร็ว ปานกลาง ดังค่อย ทำนอง จังหวะของคนตรีจะช่วยให้เกิดสมาธิ ความจำ ลดความเครียดทางอารมณ์และจิตใจกับบุคคลในกลุ่ม ตลอดจนได้รับการกระตุ้นให้กล้าแสดงออก โดยปฏิบัติกิจกรรมจังหวะของตนเอง และอารมณ์ของจังหวะนั้น ดังกิจกรรมครั้งที่ 4-7 และกิจกรรมครั้งที่ 10 ที่ช่วยให้กลุ่มทดลองเกิดการสะท้อนความคิด ความรู้สึก ดังสมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “ผมคิดว่าความรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่ดีเลย” และกิจกรรมครั้งที่ 11 ที่ช่วยให้กลุ่มทดลองเกิดการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น ดังสมาชิกกลุ่มกล่าวว่า “ผมจะเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น” ขณะที่กลุ่มควบคุมนั้น ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด จึงขาดโอกาสที่จะได้พัฒนาทางด้านสติปัญญา ความรู้สึก และพฤติกรรม จึงทำให้กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดในระยะเวลาหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ดังที่บุษกร บิณฑสันต์ (2553) กล่าวว่า ดนตรีเป็นเครื่องมือในการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก เด็กที่มีอารมณ์ก้าวร้าวรุนแรงหรือเด็กที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ พบว่า การเล่นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมก็จะช่วยให้เด็กได้ปลดปล่อย ระบายความรู้สึกกดค้างต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา การที่เด็กได้มีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์อย่างอิสระและเหมาะสมจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเข้าใจและถูกยอมรับ จะช่วยลดการต่อต้านจากเด็ก ดังงานวิจัยของคามิลเลอริ (Camilletti, 2000) ได้ประยุกต์ใช้การทำกลุ่มการให้คำปรึกษาในรูปแบบจิตวิทยาร่วมกับดนตรีบำบัดแก้ไขปัญหานักเรียนในโรงเรียน REACH community school in New York City ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนมีปัญหาติดยาเสพติด คีมีสุรา มีปัญหาด้านอารมณ์ บางคนถูกทอดทิ้งจากครอบครัว มีคดีโดนทำร้าย เขาจึงนำกลุ่มดนตรีบำบัดเข้ามาช่วยนักเรียนเหล่านี้ให้มีทักษะในการจัดการกับอารมณ์ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น วิธีการของเขาคือ เขาจะจัดดนตรี เช่น เปียโน กีตาร์ กลอง ฯลฯ และให้สมาชิกกลุ่มร้องเพลง แต่งเนื้อร้องเอง และเล่นดนตรีแบบ Improvisation การเขียนโน้ตเพลงเคลื่อนไหวตามจังหวะเพลง จากงานวิจัยนี้สรุปได้ว่า ในระยะเวลาหลังการทดลองมีคะแนนอัตมโนคติเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

2. สมมติฐานที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะติดตามผลต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า ระยะเวลาก่อนการทดลอง นักเรียนมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวสูง หลังจากได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง มีความคงทนต่อเนื่องแม้เวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ หลังจากการทดลอง เนื่องจากนักเรียนรู้ที่จะนำ

ความคิดและประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน นักเรียนเกิดกำลังใจที่ได้จากสมาชิกกลุ่มด้วยกัน ทำให้รู้สึกมีความหวัง และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้นได้ นักเรียนรู้จักนำดนตรีในชีวิตประจำวันที่นักเรียนได้ฟังไปปรับใช้โดยการสะท้อนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักเรียนผ่านทางเสียงดนตรี ช่วยให้นักเรียนปลดปล่อยความรู้สึกต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา ดังที่พัชรา พุ่มพชาติ (2535) กล่าวว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความสุขในชีวิต ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ เสียงดนตรีที่เด็กชอบ จะทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน มีทัศนคติ และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. สมมติฐานที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด มีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะหลังการทดลองต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า วิธีการทดลอง ระยะเวลา และการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด สามารถช่วยทำให้เจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำลง โดยที่การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด สามารถสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม และสมาชิกภายในกลุ่ม ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มกล้าที่จะเปิดเผยความรู้สึก กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น กล้าที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจนเกิดการพัฒนาสติปัญญา ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง สามารถนำแผนไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง ดังเช่นคำกล่าวของสมาชิกกลุ่มที่ว่า “ผมต้องเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นให้ได้” ซึ่งสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่ำลง มีปัจจัยมาจากองค์ประกอบของการปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด องค์ประกอบเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนี้

3.1 การสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มระหว่างผู้ให้การปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม และการสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกด้วยกัน เพราะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีจะทำให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกอบอุ่นใจ ปลอดภัย และไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยความรู้สึก กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น กล้าที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ดังกิจกรรม “สร้างสัมพันธภาพ” เป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักกันมากขึ้น รู้จักในสิ่งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ยอมรับในความเหมือนกันและต่างกัน กล้าที่จะพูดคุยระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกัน กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ไม่รู้สึกกดดัน และรู้สึกสบายใจ ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้น และสนุกสนาน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม

3.2 ระหว่างการให้การศึกษา สมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สมาชิกกลุ่มสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองที่เป็นอยู่

ได้อย่างสมเหตุสมผล มีความมุ่งมั่นที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องกับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดครั้งที่ 5-10 เพราะกิจกรรมนี้เป็นการสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มเกิดการรับรู้ในตนเอง เกิดการรับรู้ถึงความคิดของตนเอง ความรู้สึกของตนเอง รับรู้ถึงเบื้องหลังความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้น ได้เห็นถึงพฤติกรรมของตนเองที่เกิดขึ้น และเกิดความคิดที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น

ผลงานวิจัยของมอนเทลโล และคูนส์ (Montello & Coons, 1999) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการทำกลุ่มดนตรีบำบัดโดยการเล่นดนตรีและการฟังเพลง เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ในเด็กวัยรุ่นตอนต้น อายุ 11-14 ปี โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 16 คน ที่มีปัญหาการจัดการกับอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ไม่ดี ทนต่อความคับข้องใจได้ต่ำ มีอาการซึมเศร้า เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่มีพฤติกรรมมีปัญหา เข้ากลุ่มดนตรีบำบัดที่ใช้วิธีการฟังเพลง และกลุ่มที่ใช้วิธีเล่นดนตรีร่วมกับการพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึกของเพลงที่ฟัง และความรู้สึกของตัวเอง รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง สามารถบำบัดเด็กที่มีปัญหาการจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ได้ดีขึ้นกว่าก่อนเข้ากลุ่ม

4. สมมติฐานที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด มีเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า ผลการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดทำให้เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนต่ำลง การให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีส่วนทำให้เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวมีความคงทนต่อเนื่อง แม้เวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ เนื่องจากนักเรียนเรียนรู้ที่จะนำความคิด นำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปใช้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงพฤติกรรมของตนเอง และมีความต้องการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสาข์ หยกสิทธิชัยกุล (2552) กล่าวสรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสสำรวจตนเอง สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น กล้าเผชิญปัญหา ยอมรับความเป็นจริงของชีวิต สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา เห็นอกเห็นใจกัน สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ที่จะนำความคิดประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปใช้เพื่อปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้น

จากผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ผลการปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดต่อเจตคติ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน สามารถช่วยให้นักเรียนที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัดมีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับที่ต่ำลง ซึ่งเป็นผลดีในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดสามารถช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่ำลง ดังนั้น ควรมีการนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดไปใช้เพื่อพัฒนานักเรียนในระดับชั้นอื่น ให้มีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่ำลง โดยการนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น ตลอดจนผู้ที่จะนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดไปใช้ควรศึกษาการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดให้มีความเข้าใจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดสามารถช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่ำลง ดังนั้น จึงควรนำการปรึกษากลุ่มโดยใช้คนตรีบำบัดไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักเรียนประถมศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

บรรณานุกรม

- กฤษยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *ทำไมเด็กก้าวร้าว*. กรุงเทพฯ: เรือนปัญญา.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2529). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- งามพิศ ธนไพศาล. (2551). ผลการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมในการผ่าตัดและดนตรีบำบัดต่อความวิตกกังวลและความพึงพอใจของผู้ป่วยที่ได้รับการวางสายล้างไตทางหน้าท้องชนิดถาวร โรงพยาบาลศรีนครินทร์. การศึกษาอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจดณา หัตถกิจโกศล. (2542). ดนตรีบำบัดสำหรับเด็กออทิสติก. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 1(1), 12-14.
- ชนิสรา ไกรสีห์. (2551). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีเกสตัลท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ ตระกูลสุขชัย. (2547). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทินกร มากมูล. (2552). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพย์สุดา สิทธิสาร. (2547). ผลของดนตรีบำบัดต่อระดับความซึมเศร้าในเด็กหญิงที่ได้รับ *ทารุณกรรม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรวรรณ ธีระพงษ์. (2536). *ดนตรีบำบัดสำหรับเด็กพิการ: การศึกษาเฉพาะกรณีในสถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

- นวลลักษณ์ บุณณะกิติ. (2549). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี REBT และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี REBT ร่วมกับดนตรีบำบัด ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญกร บิณฑสันต์. (2553). ดนตรีบำบัด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. (2545). การให้คำปรึกษากลุ่มด้านเพศศึกษาวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พกา สัตยธรรม. (2540). สุขภาพจิตเด็ก (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนม ลีมอารีย์. (2548). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พระมหาสมหวัง จันทราวุฒิกร. (2549). ผลของการให้คำปรึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระรัศมี บุตรดีคำ. (2551). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระปริยัติ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2535). อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 24(1), 31-41.
- พิชัย ประชัญญาสุรณ. (2541). ทฤษฎีดนตรีระดับเกรดลี. กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พรีนธ์.
- พีร วงศ์อุปราช. (2555). ความซาซนจากการเผชิญความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้: ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงในชุมชน องค์กรประกอบทางปัญญา ทางอารมณ์และพฤติกรรมก้าวร้าว. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 6(11), 14-36.
- ภาวิณี ไชกระโทก. (2551). ผลของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์ เพื่อลดความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ภูมรินทร์ สามสี. (2554). *ความคิดเห็นของนักเรียน โรงเรียนบางขันวิทยาที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย. (2551). *คนตรีบำบัด*. เข้าถึงได้จาก <http://www.tddf.or.th/library>
- รัตโนทัย พลับรู้อการ. (2551). *พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็ก*. กรุงเทพฯ: โฮลิสติกพับลิชชิง.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2550). *กระบวนการปรึกษา: ขั้นตอน สัมพันธภาพ ทักษะ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันวิสาข์ หยกสิทธิชัยกุล. (2552). *ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงต่อความวิตกกังวลของพนักงานหน่วยกู้ภัยที่เตรียมออกปฏิบัติงานกู้ภัย ณ จุดเกิดเหตุ*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา จันทรพินิจ. (2551). *โปรแกรมการจัดการความโกรธร่วมกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อระดับความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนต้น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานามัยครอบครัว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิทยากร เชียงกุล. (2552). *อธิบายศัพท์จิตวิทยาและการพัฒนาตนเอง*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- วิไลพร ปัญญา. (2548). *การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพณิชยการกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิชัย ไชยรินคำ. (2543). *เปรียบเทียบผลของคนตรีบำบัดและการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่ออ้อมโนมติของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริรัตน์ ชัชมนมาศ. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การอ่านหนังสือการ์ตูน และการเล่นเกมคอมพิวเตอร์กับความก้าวร้าวของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศุภกาญจน์ รักความสุข. (2547). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2544). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2536). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา พันธูร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรีย์ ดาวอุดม. (2552). การพัฒนากิจกรรมดนตรีบำบัดแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เสาวณีย์ สังฆโสภณ. (2541). ดนตรีเพื่อสุขภาพ: 12 วิธีการฟังดนตรีเพื่อคลายเครียด. กรุงเทพฯ: สมชายการพิมพ์.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2554). การปรึกษากลุ่ม (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อังคณา สายยศ. (2540). การศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครู. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุดมพร อมรธรรม. (2549). ปรัชญาการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- อุสา สุทธิสาคร. (2544). ดนตรีพัฒนาปัญญา (IQ) อารมณ์ (EQ). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- Alvin, J. (1975). *Music therapy*. London: Hutchinson.
- Buckwalter, K., Hartsock, J., & Gaffney, J. (1985). *Music therapy in nursing interventions: Treatments for nursing diagnoses*. Philadelphia, PA: W. B. Saunders.
- Camilleri, V. (2000). Music therapy groups: A path to social-emotional growth and academic success. *Educational Horizons*, 78(4), 184-189.
- Corey, G. (2000). *Theory and practice of group counseling* (5th ed.). Belmont, CA: Brook/ Cole.
- Corey, G. (2004). *Theory and practice of group counseling* (6th ed.). Belmont, CA: Thomson/ Brooks/ Cole.

- Corey, G. (2008). *Theory and practice of group counseling* (7th ed.). Belmont, CA: Thomson/ Brooks/ Cole.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Goldstein, E. B. (1994). *Psychology*. Pacific Grove, CA: Brooks-Cole.
- Larsen, R. J., & Buss, D. M. (2005). Emotion and personality. In *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature* (2nd ed., pp. 406-443). Boston: McGraw-Hill.
- Montello, L., & Coons, E. E. (1999). Effects of active versus passive group music therapy on preadolescents with emotional, learning, and behavioral disorders. *Journal of Music Therapy*, 35(1), 49-67.
- Munro, S., & Mount, N. B. (1978). Music therapy in palliative care. *CMA Journal*, 119(4), 1029-1034.
- Seaward, B. L. (1999). *Managing stress: Principles and strategies for health and wellbeing* (2nd ed.). Sudbury, MA: Jones and Bartlett.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด
- แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
- แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด
สำหรับกลุ่มทดลอง

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ชี้แจงสิทธิของผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษารู้และเข้าใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งแนะนำตนเอง และให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเอง 2. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด พร้อมทั้งชี้แจงสิทธิของผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษารู้ เข้าใจ กติกา บทบาทของ ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มได้รับ 3. ผู้ให้การปรึกษา ให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย 4. ผู้ให้การปรึกษาสรุป และนัดหมายสมาชิกกลุ่มในการเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดครั้งต่อไป

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	สร้างสัมพันธ์ภาพ	เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้การศึกษา ผู้รับการศึกษา เพื่อให้ผู้รับการศึกษารู้สึกอบอุ่นใจปลอดภัย และไว้วางใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การศึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การศึกษาและสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา 3. ผู้ให้การศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 2 4. ผู้ให้การศึกษาแจกปากกา 1 ด้าม และกระดาษ ให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 แผ่น 5. ผู้ให้การศึกษาให้สมาชิกกลุ่มพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ และบันทึกความคล้ายคลึงกันและต่างกัน เช่น ชอบเล่นฟุตบอลเหมือนกัน และต่างกัน เช่น ชอบใส่กางเกงยีนส์เหมือนกัน แต่เพื่อนใหม่ชอบใส่แบบขาสั้น 6. ผู้ให้การศึกษา สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนัดหมายครั้งต่อไป

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	การรับรู้ในตนเอง	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการรับรู้ในตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา 3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 3 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ ให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งในกลุ่มของตนเองหลับตา และฟังเสียงดนตรีไปพร้อมกับตนเองที่สังเกตพฤติกรรม และเป็นผู้รับฟังคู่ของตนเองหลังจากที่ฟังเสียงดนตรีจบ จากนั้นให้สลับกันทำ 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และสะท้อนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม 6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	การสะท้อน ความคิด	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึง ความคิดของตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา 3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 4 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีที่ละคน คนตรีที่สมาชิกกลุ่มเล่นให้สะท้อนถึงความเป็นตัวตนของสมาชิกกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน 6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป
5	เบื้องหลัง ความรู้สึก	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึง เบื้องหลังความรู้สึกของตนเอง ที่เกิดขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการทำ กิจกรรมครั้งที่ 5</p> <p>4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม เลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น</p> <p>5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม เล่นเครื่องดนตรีทีละคน ให้สมาชิกกลุ่มสะท้อน ความรู้สึกของตนเองออกมา ผ่านทางเสียงดนตรี สมาชิกกลุ่มพูดถึงการสะท้อน ความรู้สึกของตนเองออกมา ผ่านทางเสียงดนตรีเมื่อสักครู่ ที่ผ่านมามีเป็นอย่างไร</p> <p>6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้สึก ระหว่างกันในกลุ่ม</p> <p>7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมาย สมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรม ครั้งต่อไป</p>
6	ดึงความรู้สึก	เพื่อให้สมาชิกกลุ่ม ดึงความรู้สึกของตนเอง ออกมา	<p>1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทาย สมาชิกกลุ่ม</p> <p>2. ผู้ให้การปรึกษา และ สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวน สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม ครั้งที่ผ่านมา</p> <p>3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการทำ กิจกรรมครั้งที่ 6</p>

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่</p> <p>5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรงเหมือนกัน และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวลเหมือนกัน สมาชิกกลุ่มสะท้อนความคิด ความรู้สึกระหว่างกัน จากที่เล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรง และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล</p> <p>6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มพูดคุยถึงกิจกรรมที่ได้ทำลงไป</p> <p>7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป</p>
7	ความรุนแรง	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึงความรู้สึกที่มีต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น	<p>1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม</p> <p>2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา</p>

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการทำ กิจกรรมครั้งที่ 7 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม เลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม ในกลุ่มของตนเองคนใดคนหนึ่ง สะท้อนเสียงดนตรีที่มีต่อ ความรุนแรง และให้ สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเอง สะท้อนความรู้สึก ว่าเป็นอย่างไร โดยให้ สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเอง สลับกันทำ 6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม รวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยน ความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม 7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมาย สมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรม ครั้งต่อไป
8	กระจกสะท้อน	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึง พฤติกรรมของตนเองที่เกิดขึ้น	1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทาย สมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และ สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวน สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม ครั้งที่ผ่านมา

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 8</p> <p>4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ ให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งแสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรมตาม จากนั้นสลับกันระหว่างสมาชิกกลุ่มที่แสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี กับสมาชิกกลุ่มอีกคนที่แสดงพฤติกรรมตาม</p> <p>5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม</p> <p>6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป</p>
9	ความนุ่มนวลกับความรุนแรง	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความรู้สึกที่นุ่มนวล ความรู้สึกที่รุนแรง และเกิดการสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อความรู้สึกที่นุ่มนวล ความรู้สึกที่รุนแรง	<p>1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม</p> <p>2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา</p>

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการทำ กิจกรรมครั้งที่ 9 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม ฟังเสียงดนตรีที่มีทำนอง นุ่มนวล และเสียงดนตรีที่มี ทำนองรุนแรง 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม สะท้อนความรู้สึก 6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมาย สมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรม ครั้งต่อไป
10	สะท้อน ความรู้สึก	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึง ความรู้สึกที่รุนแรงและ นุ่มนวล	1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทาย สมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และ สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวน สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม ครั้งที่ผ่านมา 3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจง วัตถุประสงค์ของการทำ กิจกรรมครั้งที่ 10 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม เลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม คนใดคนหนึ่งเล่นเครื่องดนตรี ให้มีจังหวะที่รุนแรง สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้สะท้อนความรู้สึก</p> <p>6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มสะท้อนความรู้สึกความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม</p> <p>7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป</p>
11	พัฒนาปรับเปลี่ยน	เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงลักษณะของความรุนแรง ความนุ่มนวลของตนเอง และสามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม 2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา 3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 11 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะรุนแรงและนุ่มนวล ให้สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรม

ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ตามเสียงดนตรีที่ได้ยิน โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้แสดงพฤติกรรม สะท้อนว่าลักษณะ ความรุนแรง ลักษณะ ความโน้มถ่วงที่สมาชิกกลุ่ม แสดงออกไปนั้นเป็นอย่างไร อยากจะพัฒนาปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของตนเองอย่างไร</p> <p>6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม รวมกลุ่ม และสะท้อนความคิด ระหว่างกันในกลุ่ม</p> <p>7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมาย สมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรม ครั้งต่อไป</p>
12	ยุติการให้การปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถ นำกิจกรรมไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน 3. เพื่อยุติการให้การปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทาย สมาชิกกลุ่ม และร่วมกัน ทบทวนเรื่องราวที่ได้ แลกเปลี่ยนครั้งที่ผ่านมา 2. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่ม พิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรม ของตนเองหลังจากได้เข้ากลุ่ม และการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน 3. ผู้ให้การปรึกษากล่าวขอบคุณ และยุติการให้การปรึกษา

รายละเอียดโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด สำหรับกลุ่มทดลอง

กิจกรรมครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ชี้แจงสิทธิของผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษารู้และเข้าใจ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

อุปกรณ์ -

หลักการสำคัญ

1. ผู้ให้การปรึกษา สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเอง
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด สิทธิของผู้รับการปรึกษา กติกา บทบาทของผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่ม ประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มได้รับ และให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งแนะนำตนเอง และให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตนเอง
2. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วม โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้ดนตรีบำบัด ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด พร้อมทั้งชี้แจงสิทธิของผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษารู้ เข้าใจ กติกา บทบาทของผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มได้รับ
3. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย
4. ผู้ให้การปรึกษาสรุปและนัดหมายสมาชิกกลุ่มในการเข้าร่วม โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัดครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตความตั้งใจในการรับฟัง ความร่วมมือ และการซักถามของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 2 สร้างสัมพันธภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การศึกษา ผู้รับการปรึกษา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษารู้สึกอบอุ่นใจ ปลอดภัย และไว้วางใจ

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ปากกา

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ และบันทึกความคล้ายคลึงกันและต่างกัน
2. ผู้ให้การศึกษา สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การศึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การศึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

ครั้งที่ผ่านมา

3. ผู้ให้การศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 2
4. ผู้ให้การศึกษาแจกปากกา 1 ด้าม และกระดาษให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 แผ่น
5. ผู้ให้การศึกษาให้สมาชิกกลุ่มพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ และบันทึก

ความคล้ายคลึงกันและต่างกัน เช่น ชอบเล่นฟุตบอลเหมือนกัน และต่างกัน เช่น ชอบใส่กางเกงยีนส์เหมือนกัน แต่ว่าเพื่อนใหม่ชอบใส่แบบขาสั้น

6. ผู้ให้การศึกษา สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนัดหมาย

ครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 3 การรับรู้ในตนเอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการรับรู้ในตนเอง

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เทปเพลง

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มจับคู่ สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งในกลุ่มของตนเองหลับตา ฟังเสียงดนตรีไปพร้อมกับตนเองที่สังเกตพฤติกรรม และเป็นผู้รับฟังคู่ของตนเองหลังจากที่ฟังเสียงดนตรีจบ จากนั้นให้สลับกันทำ
2. สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และสะท้อนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 3
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ ให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งในกลุ่มของตนเองหลับตา และฟังเสียงดนตรีไปพร้อมกับตนเองที่สังเกตพฤติกรรม และเป็นผู้รับฟังคู่ของตนเองหลังจากที่ฟังเสียงดนตรีจบ จากนั้นให้สลับกันทำ
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และสะท้อนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม
6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม และสะท้อนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 4 การสะท้อนความคิด

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความคิดของตนเอง

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีทีละคน คนตรีที่สมาชิกกลุ่มเล่นให้สะท้อนถึงความเป็นตัวตนของสมาชิกกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 4
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีทีละคน คนตรีที่สมาชิกกลุ่มเล่นให้สะท้อนถึงความเป็นตัวตนของสมาชิกกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน
6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม การแสดงความคิดของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 5 เบื้องหลังความรู้สึก

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึงเบื้องหลังความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้น

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีทีละคน สมาชิกกลุ่มสะท้อนความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านทางเสียงดนตรี และสมาชิกกลุ่มพูดถึงการสะท้อนความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านทางเสียงดนตรีเมื่อสักครู่ที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมามา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 5
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีทีละคน ให้สมาชิกกลุ่มสะท้อนความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านทางเสียงดนตรี สมาชิกกลุ่มพูดถึงการสะท้อนความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านทางเสียงดนตรีเมื่อสักครู่ที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร
6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม
7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม การสะท้อนความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 6 ดึงความรู้สึก

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มดึงความรู้สึกของตนเองออกมา

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรงเหมือนกัน และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวลเหมือนกัน
2. สมาชิกกลุ่มสะท้อนความคิด ความรู้สึกระหว่างกันจากที่เล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรง และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล
3. สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มพูดคุยถึงกิจกรรมที่ได้ทำลงไป

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 6
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรงเหมือนกัน และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวลเหมือนกัน สมาชิกกลุ่มสะท้อนความคิด ความรู้สึกระหว่างกันจากที่เล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรง และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล
6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มพูดคุยถึงกิจกรรมที่ได้ทำลงไป
7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่ม ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม การสะท้อนความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 7 ความรุนแรง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึงความรู้สึกที่มีต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองคนใดคนหนึ่งสะท้อนเสียงดนตรีที่มีต่อความรุนแรง และให้สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองสะท้อนความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร โดยให้สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองสลับกันทำ
2. สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 7
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองคนใดคนหนึ่งสะท้อนเสียงดนตรีที่มีต่อความรุนแรง และให้สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองสะท้อนความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร โดยให้สมาชิกกลุ่มในกลุ่มของตนเองสลับกันทำ
6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้สึกระหว่างกันในกลุ่ม
7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม และการแลกเปลี่ยนความรู้สึก

กิจกรรมครั้งที่ 8 กระຈกสะท้อน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงพฤติกรรมของตนเองที่เกิดขึ้น

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เทปเพลง

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มจับคู่ สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งแสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรมตาม จากนั้นสลับกันระหว่างสมาชิกกลุ่มที่แสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี กับสมาชิกกลุ่มอีกคนที่แสดงพฤติกรรมตาม
2. สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
 2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
 3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 8
 4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ ให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งแสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรมตาม จากนั้นสลับกันระหว่างสมาชิกกลุ่มที่แสดงพฤติกรรมออกมาขณะฟังเสียงดนตรี กับสมาชิกกลุ่มอีกคนที่แสดงพฤติกรรมตาม
 5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม
 6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป
- การประเมินผล** สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 9 ความนุ่มนวลกับความรุนแรง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความรู้สึกที่นุ่มนวล ความรู้สึกที่รุนแรง และเกิดการสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อความรู้สึกที่นุ่มนวล ความรู้สึกที่รุนแรง

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์ เทปเพลง

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มฟังเสียงดนตรีที่มีทำนองนุ่มนวล และเสียงดนตรีที่มีทำนองรุนแรง
2. สมาชิกกลุ่มสะท้อนความรู้สึก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 9
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มฟังเสียงดนตรีที่มีทำนองนุ่มนวล และเสียงดนตรีที่มีทำนองรุนแรง
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มสะท้อนความรู้สึก
6. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม และการสะท้อนความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 10 สะท้อนความรู้สึก

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความรู้สึกที่รุนแรง และนุ่มนวล

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ

1. สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรง สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้สะท้อนความรู้สึก

2. สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มสะท้อนความรู้สึก ความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา
3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 10
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรง สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร และเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่นุ่มนวล สมาชิกกลุ่มอีกคนรู้สึกอย่างไร โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้สะท้อนความรู้สึก
6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่มสะท้อนความรู้สึก ความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่ม
7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม การสะท้อนความคิด ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 11 พัฒนาปรับเปลี่ยน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงลักษณะของความรุนแรง ความนับมวของตนเอง และสามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ เครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ

หลักการสำคัญ สมาชิกกลุ่มเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะที่รุนแรงและนุ่มนวล สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรมตามเสียงดนตรีที่ได้ยิน โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้แสดงพฤติกรรม ให้สมาชิกกลุ่มสะท้อนว่าลักษณะความรุนแรง ลักษณะความนับมวที่สมาชิกกลุ่มแสดงออกไปนั้น เป็นอย่างไร อยากจะพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองอย่างไร

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม
2. ผู้ให้การปรึกษา และสมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

ครั้งที่ผ่านมา

3. ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมครั้งที่ 11
4. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มเลือกเครื่องดนตรีคนละ 1 ชิ้น และให้สมาชิกกลุ่มจับคู่
5. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มคนใดคนหนึ่งเล่นเครื่องดนตรีให้มีจังหวะรุนแรง และนุ่มนวล ให้สมาชิกกลุ่มอีกคนแสดงพฤติกรรมตามเสียงดนตรีที่ได้ยิน โดยให้สลับกันเป็นผู้เล่นดนตรี และเป็นผู้แสดงพฤติกรรม สะท้อนว่า ลักษณะความรุนแรง ลักษณะความนับมวที่สมาชิกกลุ่มแสดงออกไปนั้น เป็นอย่างไร อยากจะพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองอย่างไร
6. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มรวมกลุ่ม และสะท้อนความคิดระหว่างกันในกลุ่ม
7. ผู้ให้การปรึกษานัดหมายสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มขณะทำกิจกรรม การสะท้อนความคิดของสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 12 ยุติการให้การปรึกษา และปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อยุติการให้การปรึกษา

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

อุปกรณ์ -

หลักการสำคัญ

1. ร่วมกันทบทวนเรื่องราวที่ได้แลกเปลี่ยนครั้งที่ผ่านมา
2. พิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองหลังจากได้เข้ากลุ่ม และการนำไปใช้

ในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ให้การปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และร่วมกันทบทวนเรื่องราวที่ได้แลกเปลี่ยนครั้งที่ผ่านมา
2. ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองหลังจากได้เข้ากลุ่ม และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ผู้ให้การปรึกษากล่าวขอบคุณ และยุติการให้การปรึกษา

การประเมินผล สังเกตจากพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม

แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง

แบบวัดฉบับนี้มีจำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ ผู้วิจัยขอให้นักเรียนตอบแบบวัดฉบับนี้ตามความรู้สึก ตามความเป็นจริง และขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ ข้อมูลที่นักเรียนตอบทั้งหมดจะถือเป็นความลับ ไม่มีผลต่อคะแนนวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น

การตอบแบบวัด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกตามความเป็นจริงของนักเรียน

ตัวอย่างแบบวัด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0.	ฉันรู้สึกว่าการก้าวร้าวเป็นเรื่องปกติในสังคม	✓				

นางสาวชนาธิป สุนทรภักดิ์
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง แบบวัดในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่คิดว่าตรงกับตนเองมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ฉันคิดว่าการประชดประชัน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย กับใคร					
2.	ฉันเชื่อว่าการต่อสู้นำมาซึ่ง ความเจ็บปวดทั้งสองฝ่าย					
3.	ฉันรู้สึกว่าการตีกัน เป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น					
4.	ฉันคิดว่าการใช้กำลังกายต่อสู้ เป็นการยุติปัญหาที่ดีที่สุด					
5.	ฉันห้ามปรามเพื่อนไม่ให้รังแก คนอื่น					
6.	ฉันรู้สึกว่าการพูดล้อเลียน เป็นเรื่องปกติของคนสนิทกัน					
7.	ฉันเชื่อว่าถ้าเราโกรธแค้นใคร การทะเลาะถือเป็นเรื่องปกติ					
8.	ฉันรู้สึกว่าการทะเลาะวิวาท เป็นเรื่องธรรมดา					
9.	ฉันห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูด คุกกคามคนอื่น					
10.	ฉันรู้สึกว่าการพูดคำหยาบ กับเพื่อนสนิทถือเป็นเรื่องปกติ					
11.	ฉันเชื่อว่าการขว้างปาสิ่งของ เป็นวิธีช่วยระบายความโกรธ ให้ลดลงได้					
12.	ฉันไม่ห้ามปรามเมื่อเพื่อนพูด คำหยาบ เพราะฉันเห็นว่า การพูดคำหยาบแสดงถึง ความสนิทสนม					

แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง

แบบวัดฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ ผู้วิจัยขอให้นักเรียนตอบแบบวัดฉบับนี้ตามความเป็นจริง และขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ ข้อมูลที่นักเรียนตอบทั้งหมดจะถือเป็นความลับ ไม่มีผลต่อคะแนนวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น

การตอบแบบวัด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่างแบบวัด

ข้อ	การปฏิบัติ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม				
		เป็นประจำ (7 ครั้ง ขึ้นไป/ สัปดาห์)	บ่อยครั้ง (5-6 ครั้ง/ สัปดาห์)	บางครั้ง (3-4 ครั้ง/ สัปดาห์)	น้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ สัปดาห์)	ไม่ปรากฏ
0.	เมื่อฉันโกรธ ฉันมักจะขว้างปาสิ่งของ เพื่อระบายความโกรธ					✓

นางสาวชนาธิป สุนทรภักดี
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง แบบวัดในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่ปรากฏ โดยให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่คิดว่าตรงกับตนเองมากที่สุด

ข้อ	การปฏิบัติ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม				
		เป็นประจำ (7 ครั้ง ขึ้นไป/ สัปดาห์)	บ่อยครั้ง (5-6 ครั้ง/ สัปดาห์)	บางครั้ง (3-4 ครั้ง/ สัปดาห์)	น้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ สัปดาห์)	ไม่ปรากฏ
1.	เมื่อเพื่อนรังแกฉัน ฉันไม่ตอบโต้ และหาทาง หลีกเลี่ยง					
2.	เมื่อเพื่อนด่าว่าฉันทั้งที่ฉัน ไม่ผิด ฉันไม่ด่าว่าตอบ					
3.	เมื่อฉันชนะ ฉันจะพุดจา เยาะเย้ยใส่ผู้แพ้					
4.	ฉันชอบแกล้งเพื่อน โดยการขว้างปาสิ่งของใส่					
5.	เมื่อฉันต่อแถวซื้ออาหาร มีเพื่อนมาแซงคิว ฉันบอก กับเพื่อนดี ๆ โดยไม่ต่อว่า					
6.	เมื่อใครวางอำนาจใส่ฉัน ฉันจะตอบโต้กลับ เพื่อให้รู้ว่า ฉันไม่พอใจ					
7.	ฉันพุดคำหยาบกับคนที่ ฉันไม่พอใจ					
8.	เมื่อเพื่อนมาพุดกับฉัน ในขณะที่ฉันอารมณ์ไม่ดี ฉันจะไม่ทวาดใส่เพื่อน					
9.	ฉันไม่พุดเยาะเย้ยเพื่อนที่ ทำงานผิดพลาด เพราะจะ ทำให้เพื่อนเสียใจ					
10.	เมื่อฉันต้องการสิ่งใด ฉันจะพุดข่มขู่เพื่อจะได้สิ่งนั้น					

ข้อ	การปฏิบัติ ของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม				
		เป็นประจำ (7 ครั้ง ขึ้นไป/ สัปดาห์)	บ่อยครั้ง (5-6 ครั้ง/ สัปดาห์)	บางครั้ง (3-4 ครั้ง/ สัปดาห์)	น้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ สัปดาห์)	ไม่ปรากฏ
11.	เมื่อเพื่อนมาก่อกวนฉัน ฉันจะ ผลักเพื่อนออกไปโดยแรง					
12.	เมื่อเพื่อนทำงานผิดพลาด ฉันไม่พูดตำหนิเพื่อน เพราะฉันเข้าใจว่าไม่มีใคร อยากผิดพลาด					
13.	ฉันจะไม่พูดล้อเลียนเพื่อนที่ อ่อนแอกว่า					
14.	ถึงฉันมีเรื่องบาดหมาง ฉันจะ ไม่ยุติปัญหาโดยการใช้อำนาจ					
15.	เมื่อฉันมีอาการหงุดหงิด ฉันจะตวาดใส่คนรอบข้าง					
16.	เมื่อเพื่อนหยิบสิ่งของฉัน ไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต ฉันจะไม่พูดต่อว่า เพราะเพื่อนคงมีความจำเป็น					
17.	เมื่อฉันรู้สึกเครียด ฉันมัก ทำลายสิ่งของ					
18.	ถ้าฉันไม่เห็นด้วย กับการสนทนา ฉันจะไม่พูด ขัดจังหวะ แต่จะรอให้เพื่อน พูดจบก่อนแล้วค่อยพูด					
19.	ฉันมักรังแกเพื่อน โดยการใช้อำนาจ					
20.	ถ้าฉันมีเรื่องโต้แย้งกับใคร ฉันมักจะพูดคำหยาบ ปนอยู่ด้วย					

ภาคผนวก ข

ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (*IOC*) ของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ตารางที่ 23 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อที่	คนที่		คะแนนรวม	IOC	แปลผล
	1	2			
1	1	1	2	1	ใช้ได้
2	1	1	2	1	ใช้ได้
3	1	1	2	1	ใช้ได้
4	1	1	2	1	ใช้ได้
5	1	1	2	1	ใช้ได้
6	1	1	2	1	ใช้ได้
7	1	1	2	1	ใช้ได้
8	1	1	2	1	ใช้ได้
9	1	1	2	1	ใช้ได้
10	1	1	2	1	ใช้ได้
11	1	1	2	1	ใช้ได้
12	1	1	2	1	ใช้ได้

เกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1

แน่ใจ ให้ +1 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

ไม่ใช่ ให้ -1 คะแนน

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence หรือ Index of consistency) สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความตรงของเนื้อหาระหว่างแบบวัดกับวัตถุประสงค์

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ตารางที่ 24 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.622
2	.426
3	.364
4	.611
5	.555
6	.385
7	.390
8	.420
9	.583
10	.306
11	.657
12	.450

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .897

ภาคผนวก ค

ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

ตารางที่ 25 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อที่	คนที่		คะแนนรวม	IOC	แปลผล
	1	2			
1	1	1	2	1	ใช้ได้
2	1	1	2	1	ใช้ได้
3	1	1	2	1	ใช้ได้
4	1	1	2	1	ใช้ได้
5	1	1	2	1	ใช้ได้
6	1	1	2	1	ใช้ได้
7	1	1	2	1	ใช้ได้
8	1	1	2	1	ใช้ได้
9	1	1	2	1	ใช้ได้
10	1	1	2	1	ใช้ได้
11	1	1	2	1	ใช้ได้
12	1	1	2	1	ใช้ได้
13	1	1	2	1	ใช้ได้
14	1	1	2	1	ใช้ได้
15	1	1	2	1	ใช้ได้
16	1	1	2	1	ใช้ได้
17	1	1	2	1	ใช้ได้
18	1	1	2	1	ใช้ได้
19	1	1	2	1	ใช้ได้
20	1	1	2	1	ใช้ได้

เกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1

แน่ใจ ให้ +1 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

ไม่ใช่ ให้ -1 คะแนน

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (*IOC*)

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (*IOC*: Index of item objective congruence หรือ Index of consistency) สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความตรงของเนื้อหาระหว่างแบบวัดกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.382
2	.442
3	.521
4	.412
5	.484
6	.447
7	.369
8	.440
9	.449
10	.446
11	.553
12	.539
13	.505
14	.390
15	.472
16	.435
17	.474
18	.356
19	.366
20	.601

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .866

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ดนตรีบำบัด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนภา กุลนภาคล อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพา